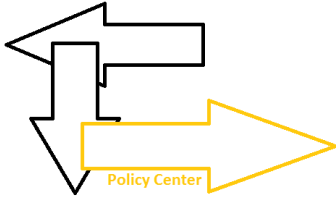

Policy Center - Centar za praktičnu politiku

Predlozi za reformu javne uprave

Beograd, 13. mart 2015. godine

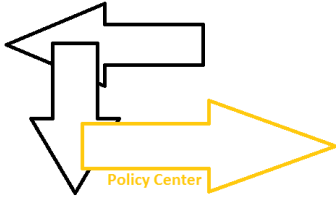
Autor: Dragan Popović

Policy Center - Centar za praktičnu politiku

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Organizacija državne uprave	5
2.1 Ministarstva	7
2.2 Tela Vlade Srbije	35
2.3 Posebne organizacije	40
3. Imaoći javnih ovlašćenja	46
4. Nezavisna tela	50
5. Javni službenici	52
6. Sažetak preporuka	56
Anex I – Zakoni koje treba izmeniti, ukinuti ili doneti	60
Anex II – Organi uprave koji se ukidaju	63

1. Uvod

Reforma javne uprave predstavlja složen i dugotrajan proces koji obuhvata mnoge komponente i zahteva posvećenost celokupne državne administracije i jasnu političku opredeljenost vlasti za reformu. Tema reforme javne uprave prisutna je u javnosti još od uspostavljanja demokratskih institucija nakon 5. oktobra 2000. godine. Iako je reforma bila jedan od prioriteta svih Vlada opšti zaključak je da se nije uradilo dovoljno da bi Srbija dobila profesionalnu, depolitizovanu, modernizovanu i efikasnu administraciju.

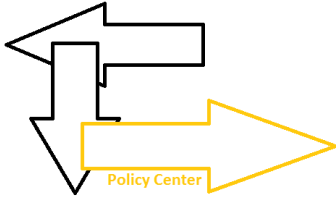
Segmenti reforme kojima se bavi ovaj rad su organizaciona reforma i jačanje ljudskih resursa. Drugi procesi, poput modernizacije državne uprave ili decentralizacije nisu obuhvaćeni radom. Rad daje predloge i preporuke za organizaciju državne uprave, regulisanje imalaca javnih ovlašćenja, jedinstveno regulisanje pravnog položaja nezavisnih tela i za jačanje kapaciteta javnih službenika.

Predmet analize u radu su identifikovana 184 organa javne uprave, u koje spadaju organi državne uprave (ministarstva, organi u sastavu ministarstva, posebne organizacije, ali i službe Vlade), nezavisna tela, javne agencije, organizacije za obavezno socijalno osiguranje i javna preduzeća na republičkom nivou¹. S obzirom na činjenicu da za neke organe nije jasno kom obliku pripadaju, u radu su tretirani na osnovu preovlađujućih činjenica koje opredeljuju mesto u sistemu uprave, a po sudu autora rada. Poseban problem predstavlja veliki broj privrednih subjekata koji su u većinskom vlasništvu Republike Srbije ili pravnih lica čiji je osnivač Republika. Granica između ovih subjekata i javnih preduzeća često je vrlo fluidna i postavljena bez jasnih kriterijuma. Rešenje za ovaj problem trebalo bi da se traži u što skorijoj privatizaciji i povlačenju države iz svih oblasti koje nisu vezane za obavljanje javnih poslova tj. delatnosti od opšteg interesa. U ovom radu analizirano je 36 pravnih subjekata za koje autor ocenjuje da su po svojim preovlađujućim karakteristikama (oblast delovanja, pre svega) ili javna preduzeća ili bi tako trebalo da budu tretirana.

U radu su korišćene i postojeće analize i predlozi za reformu pojedinih segmenata ili cele javne uprave koji su rezultat rada stručnjaka i organizacija civilnog društva. U obzir su uzete i inicijative za uspostavljanje, prekompoziciju ili ukidanje pojedinih organa uprave koje su došle iz civilnog sektora, akademske javnosti ili ekspertskih krugova. Takođe su konsultovana i uporedna iskustva Hrvatske i Crne Gore kao Srbiji najbližih država po pravnom sistemu, uređenju javne uprave i reformskim naporima.

Predlozi iz rada uklapaju se u aktuelni trend “deagencifikacije” u Evropi. Ovaj trend nastao je kao odgovor na preterano izdvajanje poslova državne uprave iz ministarstava kao klasičnih organa uprava i masovno osnivanje javnih agencija za obavljanje tih poslova.

¹ S obzirom na činjenicu da je sistem uprave potpuno neuređen i da ne postoje spiskovi ili katalog organa javne uprave, ne može se sa potpunom sigurnošću tvrditi da su identifikovani svi organi u delovima uprave kojima se bavi ovaj rad.

Srbija spada u grupu država (uglavnom istočne i jugoistočne Evrope) koja je u samom vrhu procesa agencifikacije².

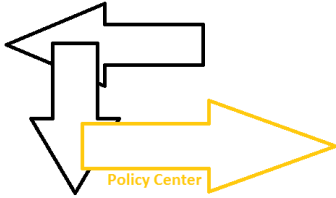
Na osnovu predloga iz ovog rada, javnu upravu bi u organizacionom smislu činili **državna uprava** (ministarstva, tela vlade, organi u sastavu ministarstva i posebne organizacije), **stručne službe Predsednika Republike, Narodne skupštine, sudova i javnih tužilaštava, nezavisna tela, javna preduzeća, javne ustanove i javni fondovi, stručne službe okruga, administracija pokrajine Vojvodine i jedinica lokalne samouprave i druga pravna i fizička lica na koja su preneti javna ovlašćenja**³.

Ustavne promene koje se već dugo najavljuju treba da uzmu u obzir i promenu ustavnih odredbi koje definišu organizaciju vlasti u Srbiji, uključujući i javnu upravu. Ustavom treba uvesti termin javna uprava, pored državne uprave koja već postoji u tom dokumentu. Takođe, treba ujednačiti terminološki sve članove Ustava koji se bave upravom. Treba razmotriti i definisanje poslova državne uprave u samom ustavnom tekstu, za razliku od dosadašnjeg rešenje gde se to prepušta zakonu. Posebnu pažnju treba posvetiti definiciji nezavisnih tela i njihovom položaju u sistemu vlasti. Trenutno Ustav prepoznaju nekoliko takvih tela (Ustavni sud, Narodna banka Srbije, Zaštitnik građana, Državna revizorska institucija, Visoki savet sudstva i Državno veće tužilaca), definisanih u različitim delovima dokumenta i bez generalnih pravila o ovoj, specifičnoj vrsti organa javne uprave⁴. Potrebno je razmotriti da li treba posebno definisati još neki od ovakvih organa (Poverenik za zaštitu informacija od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti, regulatorno telo za borbu protiv korupcije, Poverenik za zaštitu ravnopravnosti, Republička izborna komisija itd).

² Videti više o ovome u: The Balkan Center for Regulatory Reform, *Agencije u Srbiji – analiza i preporuke za reformu*, mart 2013.

³ U radu se uvažava činjenica odvojenosti pravno-administrativnog sistema Kosova od Srbije. Bez obzira na eventualnu promenu budućeg državno-pravnog statusa, Republika Srbija sigurno nema nikakve nadležnosti nad organima uprave na Kosovu niti je izgledno da će ih imati. I dogovori unutar Briselskog sporazuma idu u pravcu integracije svih organa uprave u jedinstven pravno-politički sistem Kosova.

⁴ Ustav Republike Srbije, Službeni glasnik RS broj 98/2006.

2. Organizacija državne uprave

Državna uprava je sastavni deo izvršne vlasti na čijem čelu se nalazi Vlada Srbije⁵. Aktuelni Zakon o državnoj upravi definiše poslove državne uprave kao: učestvovanje u oblikovanju politike Vlade; praćenje stanja; izvršavanje zakona, drugih propisa i opštih akata; inspeksijski nadzor; staranje o javnim službama; razvojni poslovi i ostali stručni poslovi⁶. Ove poslove obavljaju organi državne uprave koje Zakon prepoznaje kao ministarstva, organe uprave u sastavu ministarstava i posebne organizacije. Propisuje se i da organi u sastavu ministarstva mogu biti direkcije, uprave i inspektorati, dok su posebne organizacije zavodi i sekretarijati, ali je ostavljena mogućnost i drugačijeg imenovanja. Ove odredbe predstavljaju mrtvo slovo na papiru, jer praktično nikada nisu poštovane. Organi se osnivaju po slobodnoj proceni Vlade i/ili zakonodavca i imenuju se potpuno voluntaristički. Tako imamo situaciju da su organi u sastavu ministarstva nazvani agencijama, da posebne organizacije nose naziv uprave ili direkcije, a da se za mnoge oblike organizovanja čak i ne može tačno reći kom obliku pripadaju i u čijoj su nadležnosti.

Tela Vlade nisu prepoznata kao poseban oblik organizovanja državne uprave. Takođe, haotična situacija je i kod organizovanja sekretarijata i kabineta unutar ministarstava i definisanja njihovog delokruga rada, gde je sve prepušteno samom ministru koji ove službe organizuje po sopstvenom nahođenju. Poslovi državne uprave, i pored solidnog temelja u Zakonu o državnoj upravi, nisu precizirani niti standardizovani, što dodatno otežava organizovanje efikasnog rada i ostvarivanje boljih rezultata uprave, ali i prenos javnih ovlašćenja drugim subjektima. Većinu ovih problema prepoznala je i Strategija za reformu javne uprave, kao uostalom i prethodne strategije koje su se bavile ovom temom⁷. Pomak je zabeležen (i to delimičan i ograničen) u modernizaciji državne uprave pre svega kroz uvođenje e-uprave. U drugim segmentima, poput jačanja administrativnih kapaciteta ili reforme organizacione strukture gotovo nikakvi pomaci nisu.

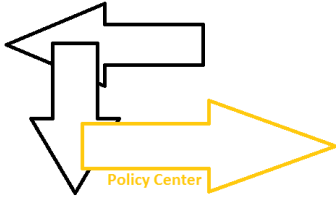
Poslednji pokušaj organizacione reforme bio je 2012. godine, nakon promene vlasti. Iako je jedno od predizbornih obećanja bilo ukidanje velikog broja agencija i drugih organa uprave, ceo proces na kraju se završio ukidanjem 7 organa i gotovo nikakvim uštedama u budžetu⁸. Insistiranje na budžetskim uštedama kao glavnom razlogu za ukidanje, nejasni kriterijumi za izbor organa (sama ministarstva su predlagala ukidanje organa iz svojih resora, bez jedinstvene metodologije) i nedostatak političke volje napravili su od ove, gromoglasno najavljene akcije, još jedan dokaz nesposobnosti Vlade Srbije da se ozbiljno uhvati u koštac sa reformom javne uprave.

⁵ Zakon o Vladi, Službeni glasnik RS broj 55/2005, 71/2005 - ispr., 101/2007, 65/2008, 16/2011, 68/2012 - odluka US, 72/2012, 7/2014 - odluka US i 44/2014.

⁶ Zakon o državnoj upravi, Službeni glasnik RS broj 79/2005, 101/2007, 95/2010 i 99/2014, članovi 12-21.

⁷ Strategija reforme javne uprave u Republici Srbiji, Službeni glasnik RS broj 9/2014.

⁸ Ukinuti su Devizni inspektorat, Uprava za igre na sreću, Fond za zaštitu životne sredine, Agencija za hemikalije, Agencija za energetska efikasnost, Agencija za zaštitu od jonizujućih zračenja i Nacionalna turistička razvojna agencija, <http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Agencije-ukinute-budzeti-preziveili.lt.html>.

Da bi se došlo do najbolje i najefikasnije moguće uprave, treba postaviti jasne kriterijume za osnivanje svih organa državne uprave, za merenje njihovih rezultata i za postupak ukidanja organa za koje se, na osnovu unapred postavljenih kriterijuma, proceni da nisu izdržali test vremena. Česte promene oblika organizovanja uprave, pa čak i samo imena organa dovode do zaostajanja u radu, haosa u nadležnostima, pravne nesigurnosti i povećanih troškova. Dešava se da se čitavi organi “zaborave” u opštoj reorganizaciji koja se radi gotovo u svakoj novoj Vladi, pa tako danas imamo situaciju da nemamo nikakav katalog organa ni državne uprave niti uopšte javne vlasti⁹. Imajući to u vidu, logično je što popisivanje zaposlenih u administraciji traje godinama i još uvek mu se ne nazire kraj¹⁰.

Neophodno je zakonski ograničiti pravljenje novih organa uprave, pre svega kroz obavezu pisanog obrazloženja za svaki organ koji se uspostavlja ili ukida, a koje neizostavno sadrži analizu neophodnosti uspostavljanja organa, analizu efekata rada i analizu troškova. Takođe, mora postojati ograničenje forme u kojoj se osnivaju organi državne uprave i precizni razlozi za izbor svakog od ponuđenih oblika. Zakonski bi trebalo propisati da se ove analize obavezno prilažu uz svaki predlog zakona kojim se uvodi novi organ uprave, zajedno sa pozitivnim mišljenjem organa nadležnog za regulatornu reformu i Ministarstva finansija.

Po ovom predlogu, državnu upravu činili bi:

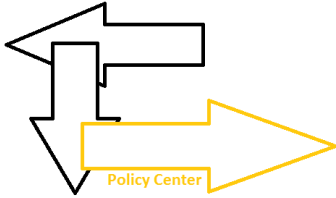
- ministarstva;
- tela vlade (službe i kancelarije);
- organi uprave u sastavu ministarstva (uprave i direkcije);
- posebne organizacije (zavodi, agencije, organizacije za obavezno socijalno osiguranje –fondovi, komisije i izuzetno druge forme organizovanja);
- područne jedinice državne uprave (stručne službe upravnih okruga).

Poslovi državne uprave mogu se zakonom preneti na:

- organe AP Vojvodine i lokalne samouprave;
- javna preduzeća;
- javne ustanove;
- javne fondove;
- druga pravna i fizička lica.

⁹ Prilikom istraživanja ili pisanja članka na ovu temu, najčešće se koristi nezvanični spisak organa javne vlasti – obveznika Zakona o slobodnom pristupu informacijama od javnog značaja koji se nalazi na sajtu Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti: <http://www.poverenik.rs/sr/zakon-i-podz-akti-.html>. I sam Poverenik na ovoj stranici naglašava da je moguće da nisu popisani svi organi ili da neki od popisanih subjekata nisu organi javne vlasti. I pored tih nedostataka, ovo je i dalje najpotpuniji spisak organa javne vlasti.

¹⁰ O nedopustivom javašluku u ovoj oblasti govore i javna priznanja ministara da ne veruju u broj zaposlenih koje sami organi dostavljaju, videti na primer: <http://novaekonomija.rs/sr/vesti-iz-zemlje/udovi%C4%8Dki-u-javnom-sektoru-manje-zaposlenih-nego-%C5%A1to-se-o%C4%8Dekivalo>

2.1 Ministarstva

Ministarstva su centralne jedinice državne uprave i obrazuju se za jednu ili više oblasti (resora). Kod organizacije ministarstava do sada je bio običaj da se ona menja sa svakom novom vladom i da to najčešće zavisi od političkih pregovora, broja koalicionih partnera i preferencija političkih lidera¹¹. Ovakvo stanje dovodi do nestalnosti poslova, čestih promena delokruga rada, konfuzije i sukoba nadležnosti i do opšte nesigurnosti i uprave i građana ko je zadužen za rešavanje određenog upravnog pitanja ili odlučivanja u upravnoj stvari.

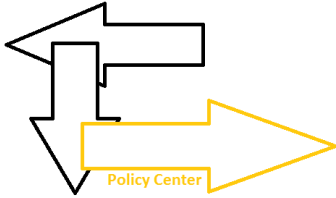
Nesporno je da postoji potreba nove vlade da osnovnu organizaciju ministarstava prilagodi svojoj politici i obezbedi model organizovanja za koji veruje da će joj omogućiti najbolje rezultate. Ipak, ovo ne bi trebalo da se radi bez ikakvih profesionalnih kriterijuma i sugestija stručne i zainteresovane javnosti. Promena ministarstava, njihovog broja, delokruga, pa i naziva, treba da bude jasno obrazložena i da interes koji je Vlada utvrdila nesumnjivo preteže nad interesom stabilnosti uređene državne uprave. Da bi se ova dva interesa pomirila neophodno je da ostane mogućnost da nove vlade menjaju broj i delokrug ministarstava, ali uz pojačan nadzor javnosti kada je reč o razlozima zbog kojih se to radi.

Broj ministarstava često je predmet javne debate. Na žalost, u javnosti preovlađuju populistički „argumenti“ o što manjoj vladi. Smanjenje broja ministarstava donosi uštedu od nekoliko radnih mesta (ministar i najuži članovi njegovog tima), potpuno zanemarljivu sa stanovišta državnog budžeta. Svi drugi zaposleni prelaze u ministarstva ili druge organe koji preuzimaju nadležnost od ugašenog ministarstva. Štaviše, troškovi promene naziva, premeštanja ljudi i predmeta, zamene memoranduma, biznis karti i drugog promotivnog materijala, novih internet prezentacija, administrativnih dokumenata, izveštaja i slično najčešće iznose mnogo više nego što je godišnja ušteda koja se dobije smanjenjem broja ministarstava.

Jedini validan i prihvatljiv argument za objedinjavanjem više oblasti u jedno ministarstvo treba da bude bolja koordinacija rada i efikasnije obavljanje upravnih poslova, kao i veća mogućnost nadzora i kontrole. Ovi argumenti su važni posebno kada se ima u vidu davno uočena tendencija birokratije da lako sama sebi stvara dodatni posao, posebno kada je neophodna koordinacija i zajednički rad više organa uprave. Jasna hijerarhija i subordinacija unutar ministarstva može da omogući efikasniji rad i manju opstrukciju rešavanja problema koji su komplikovaniji i zahtevaju kompleksniji pristup.

Po ovom predlogu, ministarstva se uređuju jednoobrazno. Jedini izuzetak je ministarstvo odbrane koje zbog specifičnosti posla delimično odskaka od ove jednoobraznosti. Sva ministarstva imaju opšte i posebne unutrašnje jedinice, pored organa uprava u sastavu ministarstva. Opšte jedinice su sektori, a posebne sekretarijat i kabinet ministra. Kabinet je

¹¹ Zakon o ministarstvima, Službeni glasnik RS broj 44/2014 i 14/2015.

Policy Center - Centar za praktičnu politiku

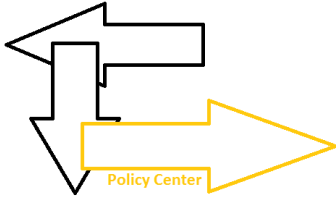
operativno telo koje se formira kao pomoćno telo ministra. Kabinet obavlja administrativno-tehničke, savetodavne i protokolarne poslove, brine se o odnosima s javnošću i obavlja sve druge poslove koji su neophodni za nesmetan rad ministra. Sekretarijat obavlja poslove koji su zajednički svim sektorima, tj. celom ministarstvu. U ove poslove spadaju finansije, ljudski resursi, pravni i administrativni poslovi, interna revizija, tehnički poslovi, javne nabavke, logistika, usklađivanje rada svih delova ministarstva, saradnja sa drugim telima državne uprave i drugi zajednički poslovi ministarstva.

Organi uprave u sastavu ministarstva obrazuju se kao uprave ili direkcije. Ovi organi osnivaju se za obavljanje stručnih i drugih poslova državne uprave koji zahtevaju specifična znanja i veštine i veći nivo autonomije od sektora. Direkcije se obrazuju uglavnom za poslove vezane za privredu, finansije i saobraćaj, a uprave za sve ostalo. Organi uprave u sastavu ministarstva nemaju svojstvo pravnog lica (do sada su imali što je stvaralo paradoksalnu situaciju, jer sama ministarstva nemaju takvo svojstvo). Osim ova dva organizaciona oblika, sadašnji zakon prepoznaje i inspektorate kao organe uprave u sastavu ministarstva. Imajući u vidu činjenicu da se sva ministarstva bave inspekcijom poslom i da samo neka imaju organizovane inspektorate (i to ne za sve inspekcije) ovim radom se predlaže da se ovaj oblik ukine, a da inspekcijom poslovi budu prebačeni u odgovarajuće sektore ili organe uprave u sastavu ministarstva. Jedino odstupanje od propisanih oblika organizovanja je Ministarstvo odbrane koje zadržava Generalštab Vojske Srbije i Vojnu bezbednosno-obaveštajnu agenciju kao organe uprave u svom sastavu¹².

Sektori se obrazuju aktom o sistematizaciji i unutrašnjem uređenju. Sva ministarstva imaju obavezu da osnuju poseban sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije, osim Ministarstva spoljnih poslova kom je to deo redovnog posla. Sektorima upravljaju pomoćnici ministra, sekretarijatom sekretar ministarstva, a kabinetom – šef kabineta. Organima uprave u sastavu ministarstva upravljaju direktori organa, koji imaju položaj jednak pomoćnicima ministra. Ministar bira svog zamenika među pomoćnicima ministra/direktorima uprava. Pomoćnici ministara i direktori uprava biraju se na period od 5 godina, na osnovu javnog konkursa. Ukida se mogućnost zapošljavanja savetnika u ministarstvima (savetnici ministara, ne treba ih mešati sa nazivom položaja u državnoj upravi).

Državni sekretari koji sada postoje u ministarstvima se ukidaju. Iako zamišljeni kao politička podrška ministrima i odvojeni od profesionalne administracije, državni sekretari su se u praksi pretvorili u nešto između zamenika ministra i pomoćnika. Praksa rada državnih sekretara je potpuno neujednačena i kreće se od onih koji ne obavljaju nikakav posao, pa čak i ne dolaze na posao, do onih koji su preuzeli čitave delove ministarstva kojima rukovode. U praksi to u velikoj meri zavisi od političke snage državnih sekretara. Neretko su ove osobe neka vrsta stranačke kontrole samih ministara (posebno onih koji

¹² Više o tome u delu koji se bavi Ministarstvom odbrane.

dolaze iz manjih stranaka ili su nestranačke ličnosti). U svakom slučaju, njihova uloga je nejasna i najčešće štetna, tako da nema nikakve osnove da se ove funkcije zadrže.

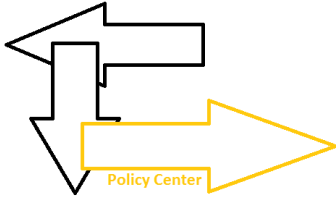
Ministarstva bi po predlogu izgledala ovako:

- 1) Ministarstvo odbrane;
- 2) Ministarstvo unutrašnjih poslova;
- 3) Ministarstvo finansija;
- 4) Ministarstvo privrede;
- 5) Ministarstvo pravde, državne uprave i lokalne samouprave;
- 6) Ministarstvo spoljnih poslova;
- 7) Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine;
- 8) Ministarstvo energetike i rudarstva;
- 9) Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture;
- 10) Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja;
- 11) Ministarstvo zdravlja;
- 12) Ministarstvo za rad, zapošljavanje i socijalnu politiku;
- 13) Ministarstvo kulture i informisanja;
- 14) Ministarstvo omladine i sporta;
- 15) Ministarstvo za ljudska i manjinska prava.

1) Ministarstvo odbrane zadržalo bi većinu dosadašnjih nadležnosti iz Zakona o ministarstvima odnosno poslove državne uprave koji se odnose na: politiku odbrane i strategijsko planiranje (strategijski pregled odbrane, strategija odbrane, planovi i programi razvoja sistema odbrane i vojna doktrina); međunarodnu saradnju u oblasti odbrane i vojne saradnje; planiranje i pripremanje mobilizacije građana, državnih organa, privrednih društava, drugih pravnih lica, preduzetnika i Vojske Srbije za izvršavanje zadataka u vanrednom stanju i ratnom stanju; planiranje, pripremanje i učešće u multinacionalnim operacijama; učešće u civilnoj zaštiti i obučavanje za odbranu zemlje; izradu akata i planskih dokumenata kojima se planiraju mere i radnje za rad građana, državnih organa, privrednih društava i drugih pravnih lica i za upotrebu Vojske Srbije i drugih snaga odbrane u vanrednom stanju i ratnom stanju; vojnu obavezu, radnu obavezu i materijalnu obavezu; organizovanje veza i kripto zaštite za potrebe državnih organa i Vojske Srbije; usklađivanje organizacije veza i informatičkih i telekomunikacionih sistema u Republici Srbiji za potrebe odbrane; uređivanje i pripremanje teritorije Republike Srbije za potrebe odbrane; vođenje zbirne evidencije pokretnih stvari; opremanje i naoružavanje Vojske Srbije i drugih snaga odbrane; bezbednost značajnu za odbranu; statusna i druga pitanja profesionalnih pripadnika Vojske Srbije, kao i druge poslove koji su određeni zakonom kojim se uređuje odbrana i drugim zakonima¹³.

Ovom opisu dodaje se i inspekcijski nadzor poslova koji se odnose na: usklađivanje priprema za odbranu; sprovođenje odluka i akata predsednika Republike i Vlade; stanje

¹³ Zakon o ministarstvima, član 12, stav 1.

Policy Center - Centar za praktičnu politiku

operativnih i funkcionalnih sposobnosti komandi, jedinica i ustanova Vojske Srbije; ostvarivanje i usklađivanje organizacije veza, kao i druge poslove određene zakonom¹⁴.

Dosadašnji organi uprave u sastavu ministarstva: Inspektorat odbrane, Uprava za odnose s javnošću, Uprava za vojno zdravstvo i Univerzitet odbrane prestaju da postoje u tom obliku. Poslove inspekcije obavlja nadležni sektor u okviru ministarstva odbrane, odnosi s javnošću prelaze u nadležnost sekretarijata, dok se Univerzitet odbrane izdvaja iz sastava ministarstva i dobija status javne ustanove.

Generalštab Vojske Srbije ostaje posebna uprava u sastavu ministarstva sa dosadašnjim nadležnostima, dok se umesto današnjih Vojnobezbednosne i Vojnoobaveštajne agencije formira jedinstvena Vojna bezbednosno-obaveštajna agencija¹⁵. Ova dva organa, zbog svoje posebnosti su jedini izuzeci od opšteg načela imenovanja organa uprave u sastavu ministarstva.

Iz dosadašnjih nadležnosti ministarstva brišu se nadležnost nad poslovima državne uprave u oblasti zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja vojnih osiguranika; naučno-istraživački rad i izdavačka delatnost od značaja za odbranu, kao i vođenje jedinstvene evidencije o vojnim nepokretnostima. Zdravstvena zaštita i zdravstveno osiguranje u potpunosti prelaze u ruke Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje i brišu se sve razlike između civilnih i vojnih osiguranika¹⁶. Sva medicinska oprema i ustanove prelaze u nadležnost Ministarstva zdravlja i postaju deo sistema jedinstvene zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja. Ukida se vojna izdavačka delatnost i vojna štamparija. Sredstva i oprema prelaze u nadležnost Javnog preduzeća Službeni glasnik, kao jedinstvenog preduzeća za izdavačku delatnost državnih organa u Srbiji. Sve vojne nepokretnosti prelaze u vlasništvo Republike Srbije (jedinstvena javna imovina) kojim se upravlja iz Kancelarije za imovinu Republike Srbije. Samim tim, u nadležnost Kancelarije za imovinu prelazi i vođenje jedinstvene evidencije¹⁷.

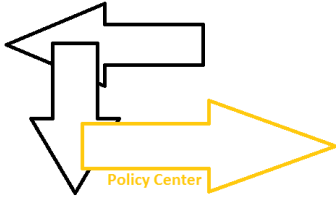
Kao organ u sastavu ministarstva formira se Uprava za razminiranje koja preuzima nadležnosti Centra za razminiranje, sadašnje posebne upravne organizacije koja se ukida i to poslove koji se odnose na: usklađivanje razminiranja u Republici Srbiji; pripremu propisa iz oblasti razminiranja; prikupljanje, obrađivanje i čuvanje podataka i vođenje evidencija o površinama koje su zagađene minama i drugim neeksplozivnim ubojitim sredstvima, o razminiranim površinama, o nastradalima od mina i drugih neeksplozivnih ubojitih sredstava; opšte i tehničko izviđanje površina za koje se sumnja da su zagađene minama ili drugim neeksplozivnim ubojitim sredstvima; izradu planova i projekata za razminiranje i praćenje njihovog ostvarivanja; izradu projektnih zadataka za razminiranje; izdavanje odobrenja preduzećima i drugim organizacijama za obavljanje poslova razminiranja; izdavanje pirotehničke knjižice licima koja su osposobljena za obavljanje

¹⁴ Zakon o ministarstvima, član 12, stav 2.

¹⁵ Zakon o VOA i VBA, Službeni glasnik RS broj 88/2009 i 17/2013.

¹⁶ Ovo je deo šire reforme sistema zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Srbiji koja nije tema rada.

¹⁷ Više o Kancelariji u delu koji se bavi telima Vlade.

poslova razminiranja; odobravanje planova izvođača radova za obavljanje razminiranja na određenoj površini i izdavanje uverenja da je određena površina razminirana, odnosno očišćena od mina i drugih neeksplozivnih ubojitih sredstava; kontrolu kvaliteta razminiranja; upoznavanje stanovništva sa opasnostima od mina i drugih neeksplozivnih ubojitih sredstava; učešće u obuci lica za obavljanje poslova opšteg i tehničkog izviđanja i razminiranja; praćenje primene međunarodnih ugovora i standarda u oblasti razminiranja; ostvarivanje međunarodne saradnje, kao i druge poslove određene zakonom¹⁸.

Organizacione jedinice Ministarstva odbrane:

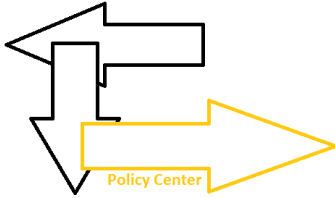
- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Generalštab Vojske Srbije;
- ❖ Vojna bezbednosno-obaveštajna agencija;
- ❖ Uprava za razminiranje;
- ❖ Sektor za inspekciju odbrane;
- ❖ Sektor za politiku odbrane;
- ❖ Sektor za međunarodnu vojnu saradnju i integracije.

2) Ministarstvo unutrašnjih poslova iz dosadašnjeg zakonskog rešenja zadržava poslove državne uprave koji se odnose na: zaštitu života, lične i imovinske bezbednosti građana; sprečavanje i otkrivanje krivičnih dela i pronalaženje i hvatanje učinilaca krivičnih dela i njihovo privođenje nadležnim organima; održavanje javnog reda i mira; pružanje pomoći u slučaju opasnosti; skloništa; obezbeđivanje zborova i drugih okupljanja građana; obezbeđivanje određenih ličnosti i objekata, uključujući i strana diplomatska i konzularna predstavništva na teritoriji Republike Srbije; bezbednost, regulisanje i kontrolu saobraćaja na putevima; bezbednost državne granice i kontrolu prelaska granice i kretanja i boravka u graničnom pojasu; boravak stranaca; promet i prevoz oružja, municije, eksplozivnih i određenih drugih opasnih materija; ispitivanje ručnog vatrenog oružja, naprava i municije; stvaranje uslova za pristup i realizaciju projekata iz delokruga tog ministarstva koji se finansiraju iz sredstava pretpristupnih fondova Evropske unije, donacija i drugih oblika razvojne pomoći; zaštitu od požara; protivgradnu zaštitu; državljanstvo; jedinstveni matični broj građana; elektronsko vođenje podataka o ličnosti; prebivalište i boravište građana; lične karte; putne isprave; međunarodnu pomoć i druge oblike međunarodne saradnje u oblasti unutrašnjih poslova, uključujući i readmisiju, kao i druge poslove određene zakonom¹⁹.

Direkcije policije kao organ uprave u sastavu ministarstva zadržava isti delokrug rada. Nadležnosti ministarstva koje se odnose na azil i upravljanje migracijama prelaze u delokrug rada novoformiranog Ministarstva za ljudska i manjinska prava.

¹⁸ Zakon o ministarstvima, član 30.

¹⁹ Zakon o ministarstvima, član 11.

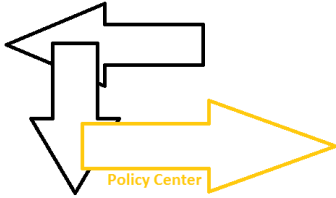

Organizacione jedinice Ministarstva unutrašnjih poslova:

- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Direkcija policije;
- ❖ Sektor za analitiku, telekomunikacije i informacione tehnologije;
- ❖ Sektor unutrašnje kontrole policije;
- ❖ Sektor za vanredne situacije;
- ❖ Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije.

Organizacija posla unutar Ministarstva unutrašnjih poslova zahteva sveobuhvatnu javnu raspravu i treba da bude deo kompletne reforme sistema bezbednosti u Srbiji. U toj raspravi posebno mesto treba da zauzme budući položaj kriminalističke policije i predlozi za njeno izdvajanje iz Direkcije policije, kao i buduće mesto sadašnjeg sektora za vanredne situacije za koji takođe postoje predlozi da se izdvoji iz ministarstva i konstituiše kao posebna organizacija. Još jedna važna tema je nadležnost MUP u izdavanju ličnih dokumenata i vođenja odgovarajućih evidencija i eventualne promene ovih nadležnosti u budućnosti. Sve ove predloge treba razmotriti u skladu sa principima reforme uprave, tj. sa stanovišta svrsishodnosti i analize efikasnosti i troškova. Naravno, ovi predlozi prevazilaze okvire rada i ovde neće biti posebno razmatrani, ali je važno ukazati da može doći do drugačije organizacije Ministarstva unutrašnjih poslova nakon ozbiljne stručne i javne rasprave.

3) Ministarstvo finansija zadržava nadležnosti koje se odnose na sledeće oblasti: republički budžet; utvrđivanje konsolidovanog bilansa javnih prihoda i javnih rashoda; sistem i politiku poreza, taksi, naknada i drugih javnih prihoda; osnove sistema doprinosa za socijalno osiguranje i obezbeđivanje finansiranja obaveznog socijalnog osiguranja; uređenje izvornih prihoda autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave; politiku javnih rashoda; upravljanje raspoloživim sredstvima javnih finansija Republike Srbije; koordinaciju sistema upravljanja i sprovođenja programa finansiranih iz sredstava Evropske unije; javni dug i finansijsku imovinu Republike Srbije; makroekonomsku i fiskalnu analizu, kvantifikaciju mera ekonomske politike; finansijske efekte sistema utvrđivanja i obračuna plata i zarada koje se finansiraju iz budžeta Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinica lokalne samouprave i fondova organizacija obaveznog socijalnog osiguranja; javne nabavke; sprečavanje pranja novca; igre na sreću; fiskalne monopole; devizni sistem i kreditne odnose sa inostranstvom; nadzor nad primenom propisa koji se odnose na promet roba i usluga sa inostranstvom i obavljanje delatnosti u inostranstvu sa stanovišta deviznog poslovanja i kreditnih odnosa sa inostranstvom i druge poslove devizne inspekcije, u skladu sa zakonom; sistem finansijskih odnosa sa inostranstvom i međunarodnim finansijskim organizacijama; pripremu, zaključivanje i primenu međunarodnih ugovora o izbegavanju dvostrukog oporezivanja; carinski sistem, carinsku tarifu, mere vancarinske zaštite; kreditno-monetarni sistem; bankarski sistem; osiguranje imovine i lica; učestvovanje u upravljanju bankama, društvima za osiguranje i

drugim finansijskim institucijama čiji je akcionar Republika Srbija, kao i organizovanje i sprovođenje postupka prodaje akcija u istim; sistem plaćanja i platni promet; hartije od vrednosti i tržište kapitala; sistem računovodstva i revizije računovodstvenih iskaza; knjigovodstvo; privatizaciju i sanaciju banaka i drugih finansijskih organizacija; prijavljivanje u stečajnim postupcima potraživanja Republike Srbije; uređivanje prava javne svojine; svojinsko-pravne i druge stvarno-pravne odnose, izuzev pripreme zakona kojim se uređuje pravo svojine i druga stvarna prava; eksproprijaciju; zaštitu imovine Republike Srbije u inostranstvu; primenu Sporazuma o pitanjima sukcesije; ostvarivanje alimentacionih potraživanja iz inostranstva; pružanje pravne pomoći povodom strane nacionalizovane imovine obeštećene međunarodnim ugovorima; budžetsku kontrolu svih sredstava budžeta Republike Srbije, teritorijalne autonomije i lokalne samouprave i organizacija obaveznog socijalnog osiguranja i javnih preduzeća; harmonizaciju i koordinaciju finansijskog upravljanja i kontrole i interne revizije u javnom sektoru; upravni nadzor u imovinsko-pravnim poslovima; drugostepeni upravni postupak u oblastima iz delokruga ministarstva, u skladu sa zakonom; obezbeđivanje sredstava solidarnosti, kao i druge poslove određene zakonom²⁰.

Poreska uprava, kao organ uprave u sastavu Ministarstva finansija, obavlja stručne poslove i poslove državne uprave koji se odnose na: registraciju i vođenje jedinstvenog registra poreskih obveznika; utvrđivanje poreza; poresku kontrolu; redovnu i prinudnu naplatu poreza i sporednih poreskih davanja; otkrivanje poreskih krivičnih dela i njihovih izvršilaca; primenu međunarodnih ugovora o izbegavanju dvostrukog oporezivanja; jedinstveni poreski informacioni sistem; poresko računovodstvo, kao i druge poslove određene zakonom²¹.

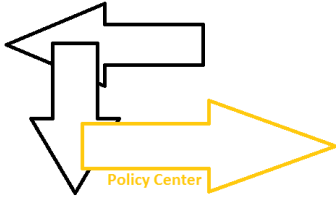
Uprava carina, kao organ uprave u sastavu Ministarstva finansija, obavlja poslove državne uprave i stručne poslove koji se odnose na: carinjenje robe, carinski nadzor i druge poslove kontrole putnika i prometa robe i usluga sa inostranstvom, kao i druge poslove određene zakonom²².

Uprava trezora, kao organ uprave u sastavu Ministarstva finansija, obavlja stručne poslove i poslove državne uprave koji se odnose na: upravljanje gotovinskim sredstvima Republike; kontrolu rashoda, proveru prijema dobara i usluga i odobravanje plaćanja na teret budžetskih sredstava; budžetsko računovodstvo i izveštavanje; uspostavljanje finansijskog informacionog sistema koji obuhvata direktne i indirektne korisnike budžetskih sredstava, kao i sistem javnih prihoda i javnih rashoda (stalni informacioni sistem) i upravljanje tim sistemom; poslove u vezi javnih plaćanja koji obuhvataju vođenje evidencija i obavljanje poslova u okviru sistema konsolidovanog računa trezora; centralizovane obrade ličnih primanja zaposlenih kod korisnika sredstava budžeta Republike; evidentiranje i praćenje

²⁰ Zakon o ministarstvima, član 3, stav 1.

²¹ Zakon o ministarstvima, član 3, stav 2.

²² Zakon o ministarstvima, član 3, stav 3.

državne pomoći; upravljanje sredstvima nacionalnog fonda koja obezbeđuje Evropska unija²³.

Uprava za javni dug, kao organ uprave u sastavu Ministarstva finansija, obavlja stručne poslove i poslove državne uprave koji se odnose na: zaduživanje na finansijskom tržištu u cilju finansiranja budžetskog deficita Republike i projekata od javnog značaja, kroz emitovanje državnih hartija od vrednosti i zaključivanje kredita, izdavanje garancija u korist javnih preduzeća, vladinih agencija i jedinica lokalne samouprave, upravljanje prilivima po osnovu javnog duga, izvršenje obaveza po osnovu javnog duga, evidentiranje i izveštavanje, pripremanje strategije upravljanja javnim dugom, kao i druge obaveze u skladu sa zakonom²⁴.

Uprava za sprečavanje pranja novca kao organ uprave u sastavu Ministarstva finansija, takođe ostaje sa istim ovlašćenjima, tj. obavlja sledeće poslove: prikuplja, obrađuje, analizira i prosleđuje nadležnim organima informacije, podatke i dokumentaciju koju pribavlja u skladu sa zakonom i vrši druge poslove koji se odnose na sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranje terorizma²⁵.

Uprava za duvan, do sada organ u sastavu Ministarstva finansija, gasi se i njene nadležnosti prelaze na Ministarstvo privrede (Sektor za trgovinu, usluge i politiku konkurencije)²⁶. Uprava za slobodne zone, takođe organ u sastavu Ministarstva finansija, gasi se i njene nadležnosti prelaze takođe na Ministarstvo privrede (Sektor za privredni i regionalni razvoj)²⁷.

Organizacione jedinice Ministarstva finansija:

- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Poreska uprava;
- ❖ Uprava carina;
- ❖ Uprava trezora;
- ❖ Uprava za javni dug;
- ❖ Uprava za sprečavanje pranja novca;
- ❖ Sektor za budžet i fiskalni sistem;

²³ Zakon o budžetskom sistemu, Službeni glasnik RS broj 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 108, član 93.

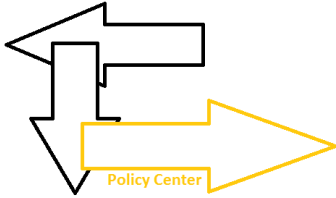
/13 I 142/14, član 93.

²⁴ Zakon o javnom dugu, Službeni glasnik RS broj 61/2005, 107/2009, 78/2011, član 44

²⁵ Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, Službeni glasnik RS broj 20/09, 72/09 i 91/10, član 52, stav 2.

²⁶ Nadležnosti Uprave za duvan propisane su članom 4. Zakona o duvanu, Službeni glasnik RS broj 101/2005, 90/2007, 95/2010 i 36/2011.

²⁷ Nadležnosti Uprave za slobodne zone propisane su članom 32. Zakona o slobodnim zonama, Službeni glasnik RS broj 62/2006.

- ❖ Sektor za carinski sistem i politiku;
- ❖ Sektor za finansijski sistem;
- ❖ Sektor za budžetsku inspekciju;
- ❖ Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije.

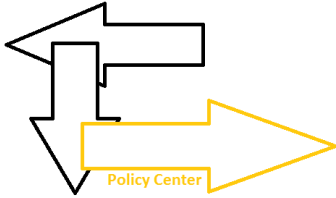
4) Ministarstvo privrede zadržava nadležnosti koje je i do sada imalo. Ono obavlja poslove državne uprave koji se odnose na: privredu i privredni razvoj; položaj i povezivanje privrednih društava i drugih oblika organizovanja za obavljanje delatnosti; podsticanje razvoja i strukturno prilagođavanje privrede; utvrđivanje politike i strategije privrednog razvoja; predlaganje mera i praćenje sprovođenja ekonomske politike za privredni rast; predlaganje mera za podsticanje investicija i koordinaciju poslova koji se odnose na investicije; mere ekonomske politike za razvoj zanatstva, malih i srednjih preduzeća i preduzetništva; kreditiranje privrede i osiguranje bankarskih kredita; kreditiranje i osiguranje izvoznih poslova i investicija u inostranstvu; subvencionisanje kredita; koordinaciju poslova u vezi s povezivanjem privrednih društava sa strateškim investitorima; predlaganje i sprovođenje finansijskih i drugih mera radi podsticanja poslovanja, konkurentnosti i likvidnosti privrednih subjekata u Republici Srbiji; poslovno i finansijsko restrukturiranje privrednih društava i drugih oblika poslovanja; privatizaciju; koordinaciju poslova u vezi s procenom vrednosti kapitala; stečaj; određivanje strateških ciljeva, unapređenje rada i poslovanja, nadzor i pripremu predloga akata o imenovanju i razrešenju organa upravljanja u javnim preduzećima; određivanje strateških ciljeva, unapređenje rada i poslovanja, nadzor i pripremu predloga akata o imenovanju i razrešenju organa upravljanja i zastupnika kapitala u privrednim društvima i drugim oblicima organizovanja za obavljanje delatnosti sa državnim kapitalom; nadzor i upravne poslove u vezi sa privrednim registrima; upotrebu naziva Republike Srbije u poslovnom imenu privrednih društava²⁸.

Ministarstvo privrede obavlja i poslove državne uprave koji se odnose na: regionalni razvoj; analizu raspoloživih resursa i potencijala za regionalni i nacionalni razvoj; metodologiju za merenje stepena razvijenosti lokalnih samouprava i regiona; usmeravanje aktivnosti koje podstiču regionalni razvoj; podsticanje ravnomernijeg regionalnog razvoja i smanjenje regionalnih razlika; unapređenje privrednog ambijenta na regionalnom nivou; pružanje pomoći jedinicama lokalne samouprave u implementaciji projekata lokalnog ekonomskog razvoja; planiranje, programiranje i predlaganje razvojnih projekata iz oblasti regionalnog razvoja i projekata od interesa za Republiku Srbiju; podsticanje saradnje jedinica lokalne samouprave, nevladinog sektora, privrednih subjekata i državnih organa; međuprojektnu koordinaciju; merenje efekata i ocenu uspešnosti projekata; uspostavljanje baze podataka neophodne za praćenje projekata, kao i druge poslove određene zakonom²⁹.

Osim ovih, ministarstvu se dodaju i ovlašćenja sadašnjih uprava za duvan i slobodne zone Ministarstva finansija.

²⁸ Zakon o ministarstvima, član 4, stav 1.

²⁹ Zakon o ministarstvima, član 4, stav 2.

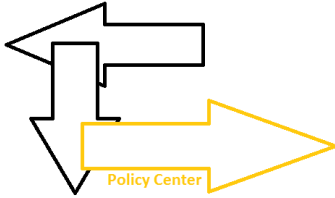
Ministarstvu privrede dodaju se nadležnosti sadašnjeg Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija i to upravni poslovi resora unutrašnje trgovine koji se odnose na: funkcionisanje tržišta; strategiju i politiku razvoja trgovine; unutrašnju trgovinu; promet robe i usluga; praćenje ukupnih trgovinskih tokova i predlaganje odgovarajućih mera; predlaganje sistemskih rešenja i propisa u oblasti posebnih dažbina pri uvozu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda; iniciranje mera prilagođavanja propisa i mera ekonomske politike iz oblasti carinskog i vancarinskog poslovanja; kontrolu kvaliteta industrijsko-neprehrambenih proizvoda u proizvodnji i prometu i kontrolu usluga; kontrolu upotrebe robnih i uslužnih žigova, znaka kvaliteta i oznake porekla proizvoda; snabdevenost tržišta i cene; sprečavanje monopolskog delovanja i neloyalne konkurencije; zaštitu potrošača; osnivanje i rad robnih berzi i berzanskih posrednika; inspekcijski nadzor u oblasti trgovine, kao i drugi poslovi određeni zakonom³⁰.

Ministarstvu privrede dodaju se i poslovi državne uprave iz resora spoljne trgovine koji se odnose na: unapređenje ekonomskih odnosa sa inostranstvom; predlaganje i sprovođenje mera u oblasti ekonomskih odnosa sa inostranstvom; praćenje međunarodnih ekonomskih odnosa i multilateralne, regionalne i bilateralne saradnje sa drugim državama i organizacijama i njihov razvoj; predlaganje osnivanja, usklađivanje i rukovođenje radom mešovitih komisija i komiteta za bilateralnu ekonomsku saradnju, slobodnu trgovinu i koordinaciju rada organa državne uprave u vezi s njihovim radom; kreiranje, sprovođenje, predlaganje i unapređenje režima spoljnotrgovinske politike uključujući mere zaštite u spoljnoj trgovini; harmonizaciju spoljnotrgovinskih propisa sa propisima Evropske unije i Svetske trgovinske organizacije i drugih multilateralnih institucija i organizacija i njihovu implementaciju; promet roba, usluga i prava industrijske svojine; posebne oblike spoljnotrgovinskog poslovanja; spoljnu trgovinu i unapređenje sistema izvožno-uvozne kontrole naoružanja, vojne opreme i robe dvostruke namene (kontrolisane robe), uz saglasnost Ministarstva odbrane; zaključivanje i praćenje primene međunarodnih trgovinskih ugovora i sporazuma; propise u oblasti stranih ulaganja, koncesija i javno-privatnog partnerstva; pregovaranje radi zaključivanja bilateralnih sporazuma o podsticanju i zaštiti ulaganja i pripremu zakona o njihovom potvrđivanju; unapređivanje i praćenje ekonomske bilateralne i regionalne saradnje; praćenje saradnje organa Republike Srbije s međunarodnim ekonomskim organizacijama i agencijama Organizacije ujedinjenih nacija, kao i drugi poslovi određeni zakonom³¹.

Ministarstvo privrede preuzima od ugašenog Ministarstva trgovine, turizma i telekomunikacija i poslove državne uprave koji se odnose na: strategiju i politiku razvoja turizma; integralno planiranje razvoja turizma i komplementarnih delatnosti; razvoj, proglašenje i održivo korišćenje turističkog prostora i turističkih destinacija od značaja za turizam; poslove od posebnog značaja za razvoj turizma; kategorizaciju turističkih mesta; sprovođenje podsticajnih mera i obezbeđivanje materijalnih i drugih uslova za podsticanje

³⁰ Zakon o ministarstvima, član 8, stav 1.

³¹ Zakon o ministarstvima, član 8, stav 2.

razvoja turizma; promociju turizma u zemlji i inostranstvu; takse, naknade i penale u turizmu; imovinsko-pravne poslove u turizmu; unapređenje sistema vrednosti i konkurentnosti turističkih proizvoda; istraživanje turističkog tržišta i razvoj turističkog informacionog sistema; uslove i način obavljanja delatnosti turističkih agencija; ugostiteljsku delatnost; nautičku delatnost; lovno-turističku delatnost, kao i pružanje usluga u turizmu; uređenje, održavanje i opremanje javnog skijališta i pružanje usluga na skijalištu; uređenje, održavanje, opremanje i pružanje usluga u banjama, tematskim parkovima i javnim kupalištima; ostali poslovi određeni zakonom³².

Osniva se Direkcija za privatizaciju i stečaj, kao organ uprave u sastavu Ministarstva privrede koja preuzima nadležnosti ministarstva u oblasti privatizacije i stečaja, ali i sve poslove Agencije za privatizaciju³³ i Agencije za licenciranje stečajnih upravnika³⁴, kao i Akcionarskog fonda³⁵ koji se gase.

Osniva se i Direkcija za robne rezerve, kao organ uprave u sastavu Ministarstva privrede, koja preuzima u potpunosti sadašnje nadležnosti istoimenog tela koje funkcioniše u statusu posebne organizacije i obavlja stručne poslove i poslove državne uprave koji se odnose na: organizaciju sistema robnih rezervi; obrazovanje, smeštaj, čuvanje i obnavljanje robnih rezervi; utvrđivanje obima, strukture i kvaliteta bilansa robnih rezervi; upravljanje tokovima količina s ciljem održavanja rezervi na nivou neophodnog minimuma; izgradnja skladišnih kapaciteta za potrebe republičkih robnih rezervi; materijalno-finansijsko i evidenciono poslovanje robnim rezervama, kao i druge poslove određene zakonom³⁶.

Ministarstvo preuzima nadležnosti javnog preduzeća Skijališta Srbije koje se ukida³⁷. Ministarstvo preuzima na sebe i sve nadležnosti ugašenih agencija: Nacionalne agencije za regionalni razvoj³⁸, Agencije za strana ulaganja i promociju izvoza³⁹ i Agencije za osiguranje i finansiranje izvoza⁴⁰.

³² Zakon o ministarstvima, član 8, stav 3.

³³ Nadležnosti Agencije propisane su članom 6. Zakona o agenciji za privatizaciju, Službeni glasnik RS broj 38/2001, 135/2004, 30/2010 i 115/2014.

³⁴ Nadležnosti Agencije propisane su članom 3. Zakona o agenciji za licenciranje stečajnih upravnika, Službeni glasnik RS broj 84/2004 i 104/2009.

³⁵ Akcionarski fond osnovan je članom 10a Zakona o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije, Službeni glasnik RS broj 123/2007, 30/2010 i 115/2014.

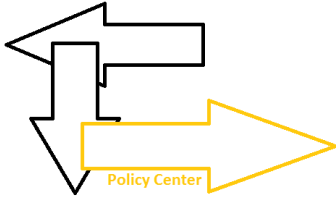
³⁶ Zakon o ministarstvima, član 25.

³⁷ Javno preduzeće Skijališta Srbije osnovano je na osnovu člana 5. Zakona o javnim skijalištima, Službeni glasnik RS broj 46/2006.

³⁸ Nadležnosti Nacionalne agencije za regionalni razvoj propisane su članom 29. Zakona o regionalnom razvoju, Službeni glasnik RS broj 51/2009 i 30/2010.

³⁹ Nadležnosti Agencije propisane su članovima 43-45. Zakona o spoljnotrgovinskom poslovanju, Službeni glasnik RS broj 39/2009, 36/2011 i 88/2011.

⁴⁰ Nadležnosti Agencije propisane su članom 3. Zakona o agenciji za osiguranje i finansiranje izvoza, Službeni glasnik RS broj 61/2005.

Uprava za brzi odgovor, organ uprave u sastavu Ministarstva privrede, gasi se. Ukida se i Direkcija za mere i dragocene metale čije nadležnosti prelaze na Zavod za intelektualnu svojinu (koji dobija naziv Zavod za intelektualnu svojinu i metrologiju)⁴¹.

Organizacione jedinice Ministarstva privrede:

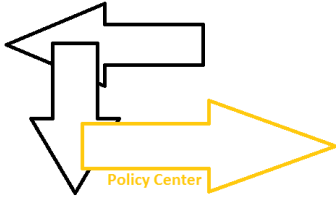
- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Direkcija za privatizaciju i stečaj;
- ❖ Direkcija za robne rezerve;
- ❖ Sektor za inspekcijske poslove;
- ❖ Sektor za turizam;
- ❖ Sektor za privredni i regionalni razvoj;
- ❖ Sektor za razvoj malih i srednjih preduzeća i preduzetništva;
- ❖ Sektor za trgovinu, usluge i politiku konkurencije;
- ❖ Sektor za zaštitu potrošača;
- ❖ Sektor za međunarodnu ekonomsku saradnju i evropske integracije.

5) Ministarstvo pravde, državne uprave i lokalne samouprave zadržava ovlašćenja koja sada ima Ministarstvo pravde, tj. poslove državne uprave koji se odnose na: krivično zakonodavstvo i zakonodavstvo o privrednim prestupima i prekršajima; pripremu zakona kojim se uređuje pravo svojine i druga stvarna prava; obligacione odnose; nasleđivanje; postupak pred sudovima; upravni spor; organizaciju i rad pravosudnih organa; pravosudni ispit; stručno usavršavanje nosilaca pravosudnih funkcija i javnih beležnika; sudske veštake, prevodiocice i tumače; izvršenje krivičnih sankcija; rehabilitaciju, amnestiju i pomilovanje; izručenje; prikupljanje podataka o izvršenim krivičnim delima protiv čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom; donošenje rešenja o predaji okrivljenih lica Međunarodnom krivičnom sudu, a na osnovu pravnosnažnih i izvršnih sudskih odluka; sprovođenje programa zaštite učesnika u krivičnom postupku; advokaturu i druge pravosudne profesije; besplatnu pravnu pomoć; sudsku stražu; statistiku i analitiku rada pravosudnih organa; međunarodnu pravnu pomoć; pripremu propisa o postupku pred Ustavnim sudom i pravnom dejstvu odluka Ustavnog suda; pripremu propisa u oblasti borbe protiv korupcije; usklađuje međunarodnu saradnju u oblasti borbe protiv korupcije; pripremu propisa o zaštiti podataka o ličnosti i tajnosti podataka; nadzor nad primenom propisa koji uređuju tajnost podataka; stvaranje uslova za pristup i realizaciju projekata iz delokruga tog ministarstva koji se finansiraju iz sredstava pretpripravnih fondova Evropske unije, donacija i drugih oblika razvojne pomoći, kao i druge poslove određene zakonom⁴².

Iz nadležnosti sadašnjeg Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave, resor državne uprave, novo ministarstvo preuzima poslove državne uprave koji se odnose na: sistem

⁴¹ Više o tome u delu koji se bavi posebnim organizacijama.

⁴² Zakon o ministarstvima, član 9, stav 1.

državne uprave i organizaciju i rad ministarstava, posebnih organizacija i javnih službi; Zaštitnika građana i drugih nezavisnih tela; upravnu inspekciju; upravni postupak; razvoj elektronske uprave; pripremu zakona, drugih propisa, standarda i mera u oblasti elektronske uprave; izbore za republičke organe; radne odnose i plate u državnim organima; radne odnose i plate u javnim službama; državni stručni ispit; izgradnju kapaciteta i stručno usavršavanje zaposlenih u državnim organima; matične knjige; registar građana; pečate, političko i drugo organizovanje, izuzev sindikalnog organizovanja; registar političkih stranaka; neposredno izjašnjavanje građana; jedinstveni birački spisak, kao i druge poslove određene zakonom⁴³.

Iz resora lokalne samouprave preuzimaju se poslovi državne uprave koji se odnose na: sistem lokalne samouprave i teritorijalne autonomije; usmeravanje i podršku jedinicama lokalne samouprave u obezbeđivanju zakonitosti i efikasnosti rada; izgradnju kapaciteta i stručno usavršavanje zaposlenih u organima jedinica lokalne samouprave; radne odnose i plate u jedinicama lokalne samouprave i autonomnim pokrajinama; teritorijalnu organizaciju Republike Srbije, kao i druge poslove određene zakonom⁴⁴.

Direkcija za elektronsku upravu ostaje organ uprave i u sastavu Ministarstva pravde, državne uprave i lokalne samouprave i obavlja stručne poslove i poslove državne uprave koji se odnose na: usklađivanje i unapređivanje razvoja i funkcionisanja informacionih sistema i infrastrukture državnih organa, organa autonomne pokrajine, organa jedinica lokalne samouprave i javnih službi; razvoj i primenu standarda u uvođenju informaciono-komunikacionih tehnologija u državnim organima, organima teritorijalne autonomije, organima jedinica lokalne samouprave i javnim službama, primenu i korišćenje interneta u radu državnih organa, teritorijalne autonomije, lokalne samouprave i javnih službi, kao i druge poslove određene zakonom⁴⁵.

I Uprava za izvršenje krivičnih sankcija ostaje kao organ u sastavu ministarstva, ne menjajući delokrug rada: organizuje, sprovodi i nadzire izvršenje kazne zatvora, maloletničkog zatvora, kazne rada u javnom interesu, uslovne osude sa zaštitnim nadzorom, mera bezbednosti obaveznog psihijatrijskog lečenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi, obaveznog lečenja narkomana i obaveznog lečenja alkoholičara, kao i vaspitne mere upućivanja u vaspitno-popravni dom⁴⁶.

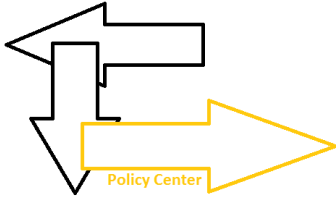
Ukida se Uprava za saradnju s crkvama i verskim zajednicama, do sada organ uprave u sastavu Ministarstva pravde, a njene nadležnosti prelaze na Ministarstvo za ljudska i manjinska prava. Na ovo ministarstvo prelaze i sve nadležnosti iz resora zaštite manjinskih prava koje su sada u Ministarstvu državne uprave i lokalne samouprave. Upravni inspektorat, sada organ uprave u sastavu Ministarstva državne uprave i lokalne

⁴³ Zakon o ministarstvima, član 10, stav 1.

⁴⁴ Zakon o ministarstvima, član 10, stav 3.

⁴⁵ Zakon o ministarstvima, član 10, stav 5.

⁴⁶ Zakon o izvršenju krivičnih sankcija, član 12, stav 1.

samouprave gasi se u tom pravnom obliku i njegovi poslovi dodeljuju se Sektoru za upravnu inspekciju novog Ministarstva pravde, državne uprave i lokalne samouprave.

Ukida se i Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom čiji poslovi prelaze na Kancelariju za imovinu Republike Srbije (telo Vlade)⁴⁷. Poslovi sadašnje Agencije za restituciju takođe se dodeljuju ovom ministarstvu (Sektor za restituciju), dok se sama agencija gasi⁴⁸.

Organizacione jedinice Ministarstva pravde, državne uprave i lokalne samouprave:

- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Direkcija za elektronsku upravu;
- ❖ Uprava za izvršenje krivičnih sankcija;
- ❖ Sektor za upravnu inspekciju;
- ❖ Sektor za državnu upravu;
- ❖ Sektor za lokalnu samoupravu;
- ❖ Sektor za pravosuđe;
- ❖ Sektor za restituciju;
- ❖ Sektor za međunarodnu pravnu pomoć i evropske integracije;
- ❖ Sektor za međunarodnu pravnu pomoć i evropske integracije.

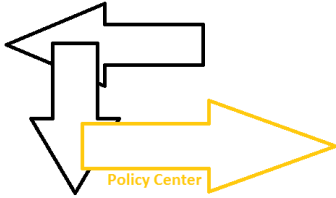
6) Ministarstvo spoljnih poslova zadržava dosadašnje nadležnosti, tj. poslove državne uprave koji se odnose na: spoljnu politiku i održavanje odnosa Republike Srbije s drugim državama, međunarodnim organizacijama i institucijama; praćenje međunarodnih odnosa i bilateralne saradnje s drugim državama i njihov razvoj; zaključivanje, potvrđivanje i primenu međunarodnih ugovora; zaštitu prava i interesa Republike Srbije i njenih državljana i pravnih lica u inostranstvu; oblast odnosa Republike Srbije s dijasporom; obaveštavanje strane javnosti o politici Republike Srbije; praćenje delatnosti stranih sredstava javnog informisanja koje se odnose na Republiku Srbiju; prikupljanje, analizu, procenu i dostavljanje podataka koji se odnose na strane države, međunarodne organizacije, grupe i pojedince, od značaja za proces utvrđivanja i vođenja spoljne politike; pripremu učešća predstavnika Republike Srbije na međunarodnim konferencijama ili pregovorima za zaključivanje međunarodnih ugovora; poslove vezane za akreditovane zvanične predstavnike država i međunarodnih organizacija; prikupljanje, čuvanje i objavljivanje dokumentacije o spoljnoj politici Republike Srbije, kao i druge poslove koji su određeni zakonom kojim se uređuju spoljni poslovi i drugim zakonima⁴⁹.

Prestaje sa radom Uprava za saradnju s dijasporom i Srbima u regionu kao organ uprave u sastavu ministarstva, a njeni poslovi prelaze na samo ministarstvo (Sektor za dijasporu):

⁴⁷ Nadležnosti Direkcije propisane su članom 9. Zakona o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnog dela, Službeni glasnik RS broj 32/2013.

⁴⁸ Nadležnosti Agencije propisane su članom 55. Zakona o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju, Službeni glasnik RS broj 72/2011, 108/2013 i 142/2014.

⁴⁹ Zakon o ministarstvima, član 13, stav 1.

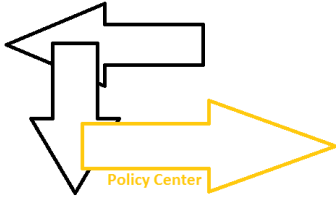
praćenje položaja državljana Republike Srbije koji žive izvan Republike Srbije; podršku procesu poboljšanja uslova za ostvarivanje biračkog prava državljana Republike Srbije koji žive u inostranstvu; pomoć u očuvanju i razvoju kulture srpskog naroda izvan Republike Srbije; poboljšanje veza iseljenika, državljana Republike Srbije koji žive u inostranstvu i njihovih organizacija s Republikom Srbijom; informisanje iseljenika, državljana Republike Srbije u inostranstvu, o politici Republike Srbije; pomoć u procesu uključivanja iseljenika, lica srpskog porekla, lica poreklom iz Srbije i državljana Republike Srbije koji žive u inostranstvu u politički, ekonomski i kulturni život Republike Srbije i njihov povratak u Republiku Srbiju, kao i druge poslove određene zakonom⁵⁰.

Organizacione jedinice Ministarstva spoljnih poslova:

- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Sektor za dijasporu;
- ❖ Sektor za bilateralu;
- ❖ Sektor za multilateralu;
- ❖ Sektor za bezbednosnu politiku;
- ❖ Sektor za konzularne poslove.

7) Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine zadržava dosadašnje nadležnosti u poslovima koji se odnose na: strategiju i politiku razvoja poljoprivrede i prehrambene industrije; analizu proizvodnje i tržišta poljoprivrednih proizvoda; bilanse poljoprivredno-prehrambenih proizvoda i sistem robnih rezervi osnovnih poljoprivredno-prehrambenih proizvoda; mere tržišno-cenovne politike, strukturne politike i zemljišne politike u poljoprivredi; mere podsticaja za unapređenje poljoprivredne proizvodnje; predlaganje sistemskih rešenja i mera zaštite pri uvozu poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda; zaštitu i korišćenje poljoprivrednog zemljišta; proizvodnju agrarnih inputa za poljoprivrednu i prehrambenu industriju, proizvodnju i promet alkoholnih i bezalkoholnih pića, etanola, duvana i proizvoda od duvana i prehrambenih proizvoda; kontrolu kvaliteta poljoprivrednih proizvoda i prehrambenih proizvoda, vina, alkoholnih i bezalkoholnih pića, voćnih sokova, koncentrisanih voćnih sokova, voćnih nektara, voćnih sokova u prahu, mineralnih voda, etanola, duvana i proizvoda od duvana u unutrašnjem i spoljnom prometu; ruralni razvoj; zemljoradničko zadrugarstvo; stručne poljoprivredne službe; sistem tržišnih informacija u poljoprivredi; proizvodnju, sertifikaciju i kontrolu kvaliteta i prometa semena i sadnog materijala; priznavanje i zaštitu sorti bilja i rasa domaćih životinja; utvrđivanje ispunjenosti uslova, procenu rizika i sprovođenje mera kontrole vezanih za biološku sigurnost kod ograničene upotrebe, uvođenja u proizvodnju, stavljanje u promet i uvoz genetički modifikovanih organizama; očuvanje i održivo korišćenje biljnih i životinjskih genetičkih resursa za hranu i poljoprivredu, stvaranje uslova za pristup i realizaciju projekata iz delokruga tog ministarstva koji se finansiraju iz sredstava

⁵⁰ Zakon o ministarstvima, član 13, stav 2.

pretpristupnih fondova Evropske unije, donacija i drugih oblika razvojne pomoći; inspeksijski nadzor u oblasti poljoprivrede, kao i druge poslove određene zakonom⁵¹.

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine obavlja i poslove državne uprave koji se odnose na: upravljanje poljoprivrednim zemljištem u državnoj svojini; uspostavljanje i vođenje informacionog sistema o poljoprivrednom zemljištu u Republici Srbiji; dodeljivanje sredstava za izvođenje radova i praćenje realizacije godišnjeg programa zaštite, uređenja i korišćenja poljoprivrednog zemljišta u Republici Srbiji; praćenje izrade Poljoprivredne osnove Republike Srbije i njeno ostvarivanje; vođenje registra poljoprivrednih osnova jedinica lokalne samouprave, kao i druge poslove određene zakonom⁵².

Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine obavlja i poslove državne uprave koji se odnose na: osnove zaštite životne sredine; sistem zaštite i unapređenja životne sredine; nacionalne parkove, inspeksijski nadzor u oblasti zaštite životne sredine; primenu rezultata naučnih i tehnoloških istraživanja i istraživanja razvoja u oblasti životne sredine; sprovođenje Konvencije o učešću javnosti, dostupnosti informacija i pravu na pravnu zaštitu u oblasti životne sredine; zaštitu prirode; zaštitu vazduha; zaštitu ozonskog omotača; klimatske promene; prekogranično zagađenje vazduha i vode; zaštitu voda od zagađivanja radi sprečavanja pogoršanja kvaliteta površinskih i podzemnih voda; utvrđivanje uslova zaštite životne sredine u planiranju prostora i izgradnji objekata; zaštitu od velikog hemijskog udesa i učešće u reagovanju u slučaju hemijskih udesa; zaštitu od buke i vibracija; zaštitu od jonizujućeg i nejonizujućeg zračenja; upravljanje hemikalijama i biocidnim proizvodima; sprovođenje Konvencije o hemijskom oružju u skladu sa zakonom; upravljanje otpadom, izuzev radioaktivnim otpadom; odobravanje prekograničnog prometa otpada i zaštićenih biljnih i životinjskih vrsta, kao i druge poslove određene zakonom⁵³.

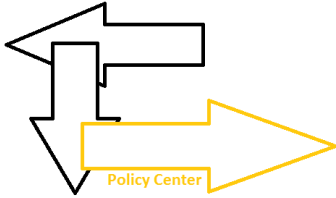
Uprava za veterinu, kao organ uprave u sastavu Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, obavlja poslove državne uprave i stručne poslove koji se odnose na: zdravstvenu zaštitu životinja; veterinarsku i sanitarnu kontrolu u proizvodnji i u unutrašnjem i spoljnom prometu životinja, proizvoda, sirovina i otpadaka životinjskog porekla, semena za veštačko osemenjivanje, oplodjenih jajnih ćelija za oplođavanje životinja, embriona i drugih organizama i predmeta kojima se može preneti zarazna bolest, hrane za životinje i komponenti za proizvodnju hrane za životinje; registraciju i kontrolu rada objekata za proizvodnju namirnica životinjskog porekla (klanice, mlekare i dr.); kontrolu objekata za proizvodnju hrane za životinje i neškodljivo uklanjanje leševa i otpadaka životinjskog porekla, kao i objekata za njihovu preradu; kontrolu proizvodnje i unutrašnji i spoljni promet lekova i bioloških sredstava za upotrebu u veterini, kao i druge poslove određene zakonom⁵⁴.

⁵¹ Zakon o ministarstvima, član 5, stav 1.

⁵² Zakon o ministarstvima, član 5, stav 2.

⁵³ Zakon o ministarstvima, član 5, stav 3.

⁵⁴ Zakon o ministarstvima, član 5, stav 4.

Uprava za agrarna plaćanja nastavlja rad kao organ uprave u sastavu ministarstva i obavlja sledeće poslove državne uprave i stručne poslove: vrši izbor postupaka u skladu sa kriterijumima, mehanizmima i pravilima utvrđenim propisima za dodelu podsticaja; raspisuje konkurs za dodelu podsticaja; objavljuje javni poziv za podnošenje prijave za ostvarivanje prava na podsticaje sa uslovima za korišćenje prava na podsticaje; proverava ispunjenost uslova za odobravanje i isplatu sredstava po zahtevu za ostvarivanje prava na podsticaj u skladu sa propisima i uslovima na konkursu i gde je to potrebno i po pravilima javnih nabavki; priprema ugovor o korišćenju podsticaja između Uprave i korisnika sredstava podsticaja; odlučuje o pravu na podsticaje; vrši isplatu na osnovu ostvarenog prava na podsticaj i povraćaj sredstava u slučaju neispunjenja ugovornih obaveza od strane korisnika; vrši administrativnu kontrolu i kontrolu na licu mesta ispunjenosti ugovornih obaveza i utvrđuje da su poslovi obavljani ili usluge izvršene u skladu sa zaključenim ugovorom; uspostavlja i vodi računovodstveno evidentiranje ugovornih obaveza i isplata; sprovodi programe međunarodnih podsticaja poljoprivredne politike u Republici Srbiji; vodi Registar poljoprivrednih gazdinstava; vrši nezavisnu internu reviziju; dostavlja izveštaje i analize ministru; obavlja druge poslove, u skladu sa zakonom⁵⁵. U nadležnost Uprave za agrarna plaćanja prelaze i poslovi Kompenzacionog fonda koji se gasi⁵⁶.

Osniva se Uprava za zaštitu životne sredine koja preuzima nadležnosti dosadašnje Agencije za zaštitu životne sredine (organ uprave u sastavu ministarstva sa potpuno nepodesnim nazivom za takav pravni status): razvoj, usklađivanje i vođenje nacionalnog informacionog sistema zaštite životne sredine (praćenje stanja činilaca životne sredine kroz indikatore životne sredine; registar zagađujućih materija i dr.); sprovođenje državnog monitoringa kvaliteta vazduha i voda, uključujući sprovođenje propisanih i usaglašenih programa za kontrolu kvaliteta vazduha, površinskih voda i podzemnih voda prve izdani i padavina; upravljanje Nacionalnom laboratorijom; prikupljanje i objedinjavanje podataka o životnoj sredini, njihovu obradu i izradu izveštaja o stanju životne sredine i sprovođenju politike zaštite životne sredine; razvoj postupaka za obradu podataka o životnoj sredini i njihovu procenu; vođenje podataka o najboljim dostupnim tehnikama i praksama i njihovoj primeni u oblasti zaštite životne sredine; saradnju sa Evropskom agencijom za zaštitu životne sredine (EEA) i Evropskom mrežom za informacije i posmatranje (EIONET), kao i druge poslove određene zakonom⁵⁷.

Upravi za zaštitu životne sredine dodaju se i nadležnosti Agencije za zaštitu od jonizujućih zračenja i nuklearnu sigurnost⁵⁸, javnog preduzeća Nuklearni objekti Srbije⁵⁹ i posebne upravne organizacije – Zavoda za zaštitu prirode Srbije⁶⁰, koji se gase.

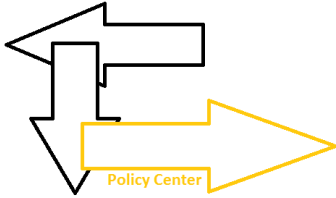
⁵⁵ Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju, Službeni glasnik RS broj 41/2009, član 8.

⁵⁶ Nadležnosti Kompenzacionog fonda propisane su članom 49. Zakona o javnim skladištima za poljoprivredne proizvode, Službeni glasnik RS broj 41/2009.

⁵⁷ Zakon o ministarstvima, član 5, stav 8.

⁵⁸ Nadležnosti Agencije propisane su Zakonom o zaštiti od jonizujućih zračenja i nuklearnoj sigurnosti, Službeni glasnik RS broj 36/09 i 93/12.

⁵⁹ Nadležnosti JP Nuklearni objekti Srbije propisane su Odlukom o osnivanju preduzeća za upravljanje nuklearnim objektima u Republici Srbiji, Službeni glasnik RS broj 50/09.

Ukida se Republička direkcija za vode, kao organ uprave u sastavu Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, a njene nadležnosti prelaze na samo ministarstvo. To su poslovi državne uprave koji se odnose na: politiku vodoprivrede; višenamensko korišćenje voda; vodosnabdevanje, izuzev distribucije vode; zaštitu od voda; sprovođenje mera zaštite voda i plansku racionalizaciju potrošnje vode; uređenje vodnih režima; praćenje i održavanje režima voda koji čine i presecaju granicu Republike Srbije; inspeksijski nadzor u oblasti vodoprivrede, kao i druge poslove određene zakonom⁶¹.

Ukidaju se Uprava za zaštitu bilja, Uprava za šume i Uprava za poljoprivredno zemljište kao organi uprave u sastavu ministarstva, a njihove nadležnosti prelaze na samo ministarstvo.

Direkcija za nacionalne referentne laboratorije⁶², do sada organ uprave u sastavu ministarstva takođe se ukida i umesto nje se osniva Uprava za bezbednost hrane – organ uprave u sastavu ministarstva koji na celovit način obavlja poslove uprave i stručne poslove u vezi sa bezbednošću hrane za ljude i životinje, uključujući i organizaciju rada nacionalnih referentnih laboratorija.

Organizacione jedinice Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine:

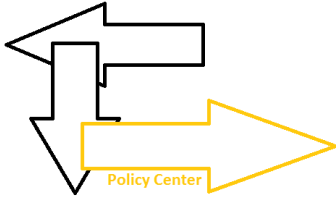
- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Uprava za zaštitu životne sredine;
- ❖ Uprava za bezbednost hrane;
- ❖ Uprava za veterinu;
- ❖ Uprava za agrarna plaćanja;
- ❖ Sektor poljoprivredne inspekcije;
- ❖ Sektor za vode;
- ❖ Sektor za šume i zaštitu bilja;
- ❖ Sektor za poljoprivrednu politiku;
- ❖ Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije.

Bezbednost hrane je tema o kojoj tek treba da se povede ozbiljna stručna i javna rasprava. To je ujedno i jedna od retkih oblasti gde Evropska unija ima svoje zahteve u pogledu organizacionog oblika organa javne uprave. Konačno rešenje za organ uprave koji bi se bavio bezbednošću hrane (uprava u sastavu ministarstva, posebna organizacija ili čak nezavisno telo) može biti usvojeno tek nakon javne rasprave i ocene stručne javnosti, ali i nakon detaljne analize svih pozitivnih i negativnih efekata svake od mogućih solucija.

⁶⁰ Nadležnosti Zavoda za zaštitu prirode propisane su Odlukom o osnivanju Zavoda za zaštitu prirode Srbije, Službeni glasnik RS broj 18/2010.

⁶¹ Zakon o ministarstvima, član 5, stav 6.

⁶² Nadležnosti Direkcije propisane su članom 19. Zakona o bezbednosti hrane, Službeni glasnik RS broj 41/2009.

8) Ministarstvo energetike i rudarstva zadržava svoja ovlašćenja koja se odnose na: rudarstvo; strategiju i politiku razvoja rudarstva; izradu bilansa mineralnih sirovina; geološka istraživanja koja se odnose na eksploataciju mineralnih sirovina; izradu programa istražnih radova u oblasti osnovnih geoloških istraživanja koja se odnose na održivo korišćenje resursa; izradu godišnjih i srednjoročnih programa detaljnih istražnih radova u oblasti geoloških istraživanja koja se odnose na eksploataciju mineralnih sirovina i obezbeđivanje materijalnih i drugih uslova za realizaciju tih programa; eksploataciju svih vrsta mineralnih sirovina i geoloških resursa; inspeksijski nadzor u oblasti rudarstva, kao i druge poslove određene zakonom⁶³.

Ministarstvo rudarstva i energetike obavlja i poslove državne uprave koji se odnose na: energetiku; energetska politiku i planiranje razvoja energetike u oblasti električne energije, prirodnog gasa, nafte i derivata nafte; energetska bilans Republike Srbije; naftnu i gasnu privredu; strategiju i politiku energetske bezbednosti, izradu godišnjih i srednjoročnih programa energetske bezbednosti i obezbeđivanja materijalnih i drugih uslova za realizaciju tih programa; obavezne i druge rezerve energenata; bezbedan cevovodni transport gasovitih i tečnih ugljovodonika; proizvodnju, distribuciju i snabdevanje toplotnom energijom; nuklearna energetska postrojenja čija je namena proizvodnja električne, odnosno toplotne energije, proizvodnja, korišćenje i odlaganje radioaktivnih materijala u tim objektima; racionalnu upotrebu energije i energetska efikasnost; obnovljive izvore energije; zaštitu životne sredine i klimatske promene u oblasti energetike; koordinaciju poslova u vezi sa investicijama u energetiku; inspeksijski nadzor u oblasti energetike, kao i druge poslove određene zakonom⁶⁴.

U resoru prirodnih resursa, Ministarstvo rudarstva i energetike obavlja poslove državne uprave koji se odnose na: strategiju i politiku razvoja prirodnih resursa; istraživanja koja se odnose na eksploataciju prirodnih resursa; izradu programa istražnih radova u oblasti prirodnih resursa i obezbeđivanje materijalnih i drugih uslova za realizaciju tih programa; izradu bilansa rezervi podzemnih voda, normativa i standarda za izradu geoloških karata, kao i druge poslove određene zakonom⁶⁵.

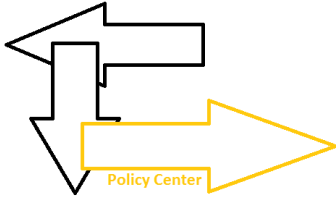
Organizacione jedinice Ministarstva rudarstva i energetike:

- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Sektor za elektroenergetiku;
- ❖ Sektor za naftu i gas;
- ❖ Sektor za energetska efikasnost i obnovljive izvore energije;
- ❖ Sektor za geologiju i rudarstvo;
- ❖ Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije.

⁶³ Zakon o ministarstvima, član 7, stav 1.

⁶⁴ Zakon o ministarstvima, član 7, stav 2.

⁶⁵ Zakon o ministarstvima, član 7, stav 3.

9) Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture takođe zadržava svoje nadležnosti, tj. poslove državne uprave koji se odnose na: građevinarstvo; građevinsko zemljište; urbanizam; prostorno planiranje, odnosno organizaciju, uređenje i korišćenje prostora Republike Srbije; utvrđivanje uslova za izgradnju objekata; uređivanje stambenih odnosa i stambenog poslovanja; komunalnu infrastrukturu i komunalne delatnosti, izuzev proizvodnje, distribucije i snabdevanja toplotnom energijom; poslove inženjerske geodezije; inspeksijski nadzor u oblasti urbanizma, građevina i inspeksijski nadzor nad objektima komunalne infrastrukture i obavljanjem komunalnih delatnosti, izuzev proizvodnje, distribucije i snabdevanja toplotnom energijom, kao i druge poslove određene zakonom⁶⁶.

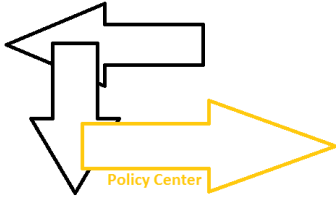
Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture obavlja poslove državne uprave u oblasti železničkog, drumskog, vodnog i vazdušnog saobraćaja, koji se odnose na: uređenje i obezbeđenje saobraćajnog sistema; realizaciju projekata izgradnje saobraćajne infrastrukture; infrastrukturne projekte od posebnog značaja u oblasti niskogradnje; unutrašnji i međunarodni prevoz i intermodalni transport; uređenje i bezbednost tehničko-tehnološkog sistema saobraćaja; obligacione i svojinskopravne odnose; inspeksijski nadzor; strategiju razvoja saobraćaja, planove razvoja i planove vezane za organizaciju saobraćajnog sistema i organizaciju prevoza; izdavanje upotrebne dozvole za saobraćajni objekat i infrastrukturu; homologaciju vozila, opreme i delova vozila; organizovanje finansijske i tehničke kontrole; međunarodne poslove u oblasti saobraćaja; stvaranje uslova za pristup i realizaciju projekata iz delokruga tog ministarstva koji se finansiraju iz sredstava pretpristupnih fondova Evropske unije, donacija i drugih oblika razvojne pomoći; mere za podsticanje istraživanja i razvoja u oblasti saobraćaja, kao i druge poslove određene zakonom⁶⁷.

Novo ministarstvo preuzima nadležnosti koje sada pripadaju Ministarstvu trgovine, turizma i telekomunikacija, tj. poslove iz resora telekomunikacija i poštanskog saobraćaja: oblast telekomunikacija, odnosno elektronskih komunikacija i poštanskog saobraćaja; uređenje i bezbednost u oblasti elektronskih komunikacija i poštanskog saobraćaja; inspeksijski nadzor; utvrđivanje strategije i politike razvoja elektronskih komunikacija i poštanskog saobraćaja; organizovanje finansijske i tehničke kontrole; međunarodne poslove u oblasti elektronskih komunikacija i poštanskog saobraćaja; mere za podsticanje istraživanja i razvoja u oblasti elektronskih komunikacija i poštanskog saobraćaja; utvrđivanje predloga plana namene radio-frekvencijskih opsega i donošenje plana raspodele radio frekvencija; odlučivanje o uslovima za izdavanje pojedinačnih dozvola za korišćenje radio-frekvencija; utvrđivanje spiska osnovnih usluga elektronskih komunikacija (univerzalni servis) koje treba da pruže operatori, kao i druge poslove određene zakonom⁶⁸.

⁶⁶ Zakon o ministarstvima, član 6, stav 1.

⁶⁷ Zakon o ministarstvima, član 6, stav 2.

⁶⁸ Zakon o ministarstvima, član 8, stav 4.

Iz resora informacionog društva ministarstvo preuzima poslove državne uprave koji se odnose na: predlaganje politike i strategije razvoja informacionog društva; pripremu zakona, drugih propisa, standarda i mera u oblasti elektronskog poslovanja; mere za podsticanje istraživanja i razvoja u oblasti informacionog društva; pripremu zakona, drugih propisa, standarda i mera u oblasti informacionog društva i informaciono-komunikacionih tehnologija; primenu informaciono-komunikacionih tehnologija; pružanje informacionih usluga; razvoj i funkcionisanje informaciono-komunikacione infrastrukture; razvoj i unapređenje akademske, odnosno obrazovne i naučnoistraživačke računarske mreže; zaštitu podataka i informacionu bezbednost; međunarodne poslove u oblasti informacionog društva; stvaranje uslova za pristup i realizaciju projekata iz delokruga tog ministarstva koji se finansiraju iz sredstava pretpripravnih fondova Evropske unije, donacija i drugih oblika razvojne pomoći, kao i druge poslove određene zakonom⁶⁹.

Uprava za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu⁷⁰ i Uprava za transport opasnog tereta⁷¹, sadašnji organi uprave u sastavu Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, ukidaju se, a njihove nadležnosti prelaze na nove direkcije u ministarstvu.

U ministarstvu se osnivaju nove direkcije:

Direkcija za puteve i bezbednost saobraćaja koja preuzima sve poslove ministarstva u drumskom saobraćaju, kao i nadležnosti Agencije za bezbednosti saobraćaja koja se ukida⁷².

Direkcija za železnice i intermodalni transport koja preuzima sve nadležnosti ministarstva u vezi sa železničkim i intermodalnim transportom, ali i nadležnosti Direkcije za železnice⁷³, do sada posebne upravne organizacije koja se ukida.

Direkcija za vodni saobraćaj preuzima nadležnosti postojeće Direkcije za vodne puteve⁷⁴ (organ uprave u sastavu ministarstva) i Agencije za upravljanje lukama⁷⁵ koje se ukidaju.

Direkcija za vazdušni saobraćaj preuzima sve nadležnosti ministarstva u vezi sa vazdušnim saobraćajem, ali i poslove Direktorata civilnog vazduhoplovstva⁷⁶, agencije koja se ukida.

⁶⁹ Zakon o ministarstvima, član 8, stav 5.

⁷⁰ Nadležnosti Uprave za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu regulisane su članom 85. Zakona o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama, Službeni glasnik RS broj 73/2010.

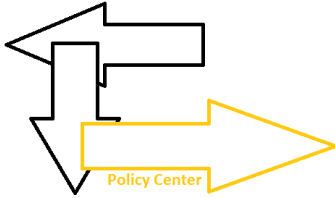
⁷¹ Nadležnosti Uprave za transport opasnih tereta regulisane su članom 10. Zakona o transportu opasnog tereta, Službeni glasnik RS broj 88/2010.

⁷² Nadležnosti Agencije za bezbednost saobraćaja određene su Odlukom o osnivanju Agencije za bezbednosti saobraćaja, Službeni glasnik RS broj 104/2009.

⁷³ Nadležnosti Direkcije za železnice propisane su članovima 92-95. Zakona o železnici, Službeni glasnik RS broj 45/2013.

⁷⁴ Nadležnosti Direkcije za vodne puteve propisane su članom 17. Zakona o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama.

⁷⁵ Nadležnosti Agencije za upravljanje lukama određene su članom 207. Zakona o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama i Odlukom o osnivanju Agencije za upravljanje lukama, Službeni glasnik RS broj 70/2011

Ministarstvo preuzima i sve nadležnosti Građevinske direkcije⁷⁷, Direkcije za građevinski inženjering i Direkcije za izgradnju i razvoj Kolubarskog okruga⁷⁸ koje se ukidaju. Takođe, preuzimaju se i nadležnosti Republičke agencije za stanovanje⁷⁹, kao i Javnog preduzeća za skloništa⁸⁰, koji se ukidaju.

Organizacione jedinice Ministarstva građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture:

- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Direkcija za puteve i bezbednost saobraćaja;
- ❖ Direkcija za železnice i intermodalni transport;
- ❖ Direkcija za vodni saobraćaj;
- ❖ Direkcija za vazdušni saobraćaj;
- ❖ Sektor za inspekcijski nadzor;
- ❖ Sektor za telekomunikacije i informaciono društvo;
- ❖ Sektor za građevinske poslove i građevinsko zemljište;
- ❖ Sektor za prostorno planiranje, urbanizam i stanovanje;
- ❖ Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije.

10) Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja zadržava dosadašnje poslove koji se odnose na: istraživanje, planiranje i razvoj predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja i učeničkog i studentskog standarda; dopunsko obrazovanje dece domaćih državljana u inostranstvu; upravni nadzor u predškolskom, osnovnom, srednjem i visokom obrazovanju i učeničkom i studentskom standardu; učešće u izgradnji, opremanju i održavanju objekata predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja i učeničkog i studentskog standarda od interesa za Republiku Srbiju; stručno-pedagoški nadzor u predškolskom, osnovnom i srednjem obrazovanju i učeničkom standardu; organizaciju, vrednovanje rada i nadzor nad stručnim usavršavanjem zaposlenih u prosveti; nostrifikaciju i ekvivalenciju javnih isprava stečenih u inostranstvu; unapređenje društvene brige o obdarenim učenicima i studentima; unapređenje društvene brige o učenicima i studentima sa posebnim potrebama, stvaranje uslova za pristup i realizaciju projekata iz delokruga tog ministarstva koji se finansiraju iz sredstava pretpristupnih fondova

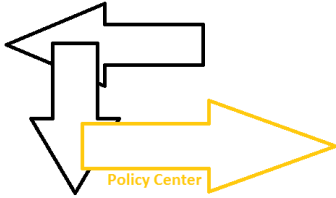
⁷⁶ Nadležnosti Direktorata civilnog vazduhoplovstva propisane su članom 234. Zakona o vazdušnom saobraćaju, Službeni glasnik RS broj 73/10 i 57/11.

⁷⁷ Odluka o osnivanju Građevinske direkcije Srbije kao jednočlanog društva sa ograničenom odgovornošću, Službeni glasnik RS broj 62/2001.

⁷⁸ Uredba o načinu i uslovima korišćenja sredstava solidarnosti za otklanjanje posledica zemljotresa u Kolubarskom okrugu, Službeni glasnik RS broj 41/98.

⁷⁹ Nadležnosti Agencije propisane su članom 12. Zakona o socijalnom stanovanju, Službeni glasnik RS broj 72/2009.

⁸⁰ Nadležnosti Javnog preduzeća za skloništa propisane su članom 4. Odluke o osnivanju Javnog preduzeća za skloništa, Službeni glasnik RS broj 3/92, 18/92, 63/2001 i 112/2006.

Evropske unije, donacija i drugih oblika razvojne pomoći, kao i druge poslove određene zakonom⁸¹.

Ministarstvo obavlja i poslove državne uprave koji se odnose na: sistem, razvoj i unapređenje naučnoistraživačke delatnosti u funkciji naučnog, tehnološkog i privrednog razvoja; predlaganje i realizaciju politike i strategije naučnog i tehnološkog razvoja; utvrđivanje i realizaciju programa naučnih, tehnoloških i razvojnih istraživanja; usavršavanje kadrova za naučnoistraživački rad; predlaganje i realizaciju inovacione politike; podsticanje tehnopreduzetništva, transfera znanja i tehnologija u privredi; razvoj i unapređenje inovacionog sistema u Republici Srbiji; propise u oblasti zaštite i prometa prava intelektualne svojine; razvoj funkcionisanja sistema naučno-tehnoloških informacija i programa razvoja naučno-tehnološke infrastrukture; istraživanje u oblasti nuklearne energije; sigurnost nuklearnih objekata; proizvodnju i privremeno skladištenje radioaktivnih materijala, izuzev u nuklearnim energetske postrojenjima, kao i druge poslove određene zakonom⁸².

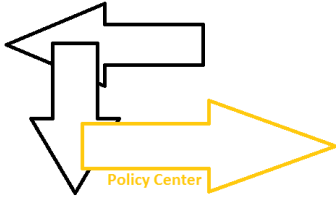
Organizacione jedinice Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja:

- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Sektor za prosvetnu inspekciju;
- ❖ Sektor za predškolsko i osnovno obrazovanje;
- ❖ Sektor za školske uprave, stručno-pedagoški nadzor i srednje obrazovanje;
- ❖ Sektor za visoko obrazovanje, nauku i tehnološki razvoj;
- ❖ Sektor za reformu obrazovanja i celoživotno obrazovanje;
- ❖ Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije.

11) Ministarstvo zdravlja zadržava nadležnosti u poslovima državne uprave koji se odnose na: sistem zdravstvene zaštite; sistem obaveznog zdravstvenog osiguranja, drugih oblika zdravstvenog osiguranja i doprinosa za zdravstveno osiguranje; bliže uređivanje prava iz zdravstvenog osiguranja; učestvovanje u pripremi i sprovođenju međunarodnih sporazuma o obaveznom socijalnom osiguranju; stvaranje uslova za pristup i realizaciju projekata iz delokruga tog ministarstva koji se finansiraju iz sredstava pretpripravnih fondova Evropske unije, donacija i drugih oblika razvojne pomoći; sadržaj zdravstvene zaštite, očuvanje i unapređenje zdravlja građana i praćenje zdravstvenog stanja i zdravstvenih potreba stanovništva; organizaciju zdravstvene zaštite; stručno usavršavanje i specijalizaciju zdravstvenih radnika; zdravstvenu inspekciju; organizaciju nadzora nad stručnim radom zdravstvene službe; obezbeđivanje zdravstvene zaštite iz javnih prihoda; zdravstvenu zaštitu stranaca; evidencije u oblasti zdravstva; uslove za uzimanje i presađivanje delova ljudskog tela; proizvodnju i promet lekova, medicinskih sredstava i pomoćnih lekovitih sredstava i inspeksijske poslove u tim oblastima; proizvodnju i promet

⁸¹ Zakon o ministarstvima, član 14, stav 1.

⁸² Zakon o ministarstvima, član 14, stav 2.

opojnih droga i prekursora nedozvoljenih droga; iskopavanje i prenošenje umrlih lica u zemlji, prenošenje umrlih lica iz inostranstva u zemlju i iz zemlje u inostranstvo; sanitarnu inspekciju; zdravstveni i sanitarni nadzor u oblasti zaštite stanovništva od zaraznih i nezaraznih bolesti, zdravstvene ispravnosti životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe u proizvodnji i prometu, javnog snabdevanja stanovništva higijenski ispravnom vodom za piće i drugim oblastima određenim zakonom; kontrolu sanitarno-higijenskog stanja objekata pod sanitarnim nadzorom i sredstava javnog saobraćaja; sanitarni nadzor nad licima koja su zakonom stavljena pod zdravstveni nadzor, kao i nadzor nad postrojenjima, uređajima i opremom koja se koristi radi obavljanja delatnosti pod sanitarnim nadzorom; utvrđivanje sanitarno-higijenskih i zdravstvenih uslova objekata pod sanitarnim nadzorom u postupcima izgradnje ili rekonstrukcije i redovnu kontrolu nad tim objektima; sanitarni nadzor na državnoj granici, kao i druge poslove određene zakonom⁸³.

Svoje nadležnosti zadržava Uprava za biomedicine kao organ uprave u sastavu ministarstva, a odnose se na: transplantaciju organa; transplantaciju ćelija i tkiva, kao i za biomedicinski potpomognuto oplodjenje i na transfuziju krvi⁸⁴. Ministarstvo preuzima i poslove Agencije za akreditaciju zdravstvenih ustanova koja se ukida⁸⁵.

Organizacione jedinice Ministarstva zdravlja:

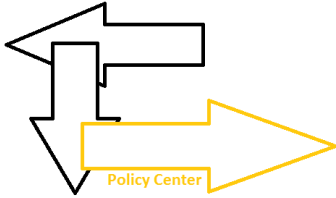
- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Uprava za biomedicinu;
- ❖ Sektor za inspeksijske poslove;
- ❖ Sektor za zdravstveno osiguranje i zdravstvenu službu;
- ❖ Sektor za javno zdravlje i programsku zdravstvenu zaštitu;
- ❖ Sektor za lekove, medicinska sredstva i psiho-aktivne supstance;
- ❖ Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije.

12) Ministarstvo za rad, zapošljavanje i socijalnu politiku preuzima nadležnosti dosadašnjeg Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja u poslovima državne uprave koji se odnose na: sistem u oblasti radnih odnosa i prava iz rada u svim oblicima rada izuzev u državnim organima i organima jedinica lokalne samouprave i autonomne pokrajine i javnim službama; bezbednost i zdravlje na radu; inspeksijski nadzor u oblasti radnih odnosa i bezbednosti i zdravlja na radu; sindikalno organizovanje; štrajk; ostvarivanje i zaštitu prava iz radnog odnosa radnika privremeno zaposlenih u inostranstvu; zaključivanje sporazuma o upućivanju zaposlenih na rad u inostranstvo i upućivanje zaposlenih na privremeni rad u inostranstvo; evidencije u oblasti rada; saradnju

⁸³ Zakon o ministarstvima, član 15, stav 1.

⁸⁴ Nadležnosti Uprave za biomedicinu propisane su članom 64. Zakona o transplantaciji organa, Službeni glasnik RS broj 72/2009.

⁸⁵ Nadležnosti Agencije za akreditaciju zdravstvenih ustanova propisane su u članu 215. Zakona o zdravstvenoj zaštiti. Službeni glasnik RS broj 107/2005, 72/2009 - dr. zakon, 88/2010, 99/2010, 57/2011, 119/2012, 45/2013 - dr. zakon i 93/2014.

s međunarodnim organizacijama u oblasti rada i zapošljavanja; međunarodne konvencije u oblasti rada, bezbednosti i zdravlja na radu; sistem socijalne zaštite; sistem porodičnopravne zaštite; brak; populacionu politiku; planiranje porodice, porodicu i decu; sistem penzijskog i invalidskog osiguranja; socijalno osiguranje i zaštitu vojnih osiguranika; učestvovanje u pripremi, zaključivanju i primeni međunarodnih ugovora o socijalnom osiguranju, kao i druge poslove određene zakonom⁸⁶.

U resoru zapošljavanja, Ministarstvo za rad, zapošljavanje i socijalnu politiku preuzima poslove državne uprave koji se odnose na: zapošljavanje u zemlji i inostranstvu; upućivanje nezaposlenih građana na rad u inostranstvo; praćenje stanja i kretanja na tržištu rada u zemlji i inostranstvu; evidencije u oblasti zapošljavanja; unapređenje i podsticanje zapošljavanja; strategiju, program i mere aktivne i pasivne politike zapošljavanja; zapošljavanje osoba sa invaliditetom i drugih lica koja se teže zapošljavaju; razvoj i obezbeđivanje socijalnog zapošljavanja i socijalnog preduzetništva; višak zaposlenih; ostvarivanje prava po osnovu osiguranja za slučaj nezaposlenosti, drugih prava nezaposlenih lica i viška zaposlenih; pripremu nacionalnog standarda kvalifikacija i predlaganje mera za unapređenje sistema obrazovanja odraslih; predlaganje i praćenje sprovođenja strategija u oblasti migracija na tržištu rada; učestvovanje u zaključivanju ugovora o zapošljavanju sa inostranim poslodavcima i drugih ugovora u vezi zapošljavanja, kao i druge poslove određene zakonom⁸⁷.

Inspektorat za rad, kao organ uprave u sastavu Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, ukida se i njegovi poslovi prelaze na samo ministarstvo (sektor za inspekciju rada i bezbednost na radu): redovni i kontrolni nadzor; uviđaj smrtnih, teških i kolektivnih povreda na radu; utvrđivanje ispunjenosti propisanih uslova u oblasti bezbednosti i zdravlja na radu, pre početka obavljanja delatnosti poslodavca, kao i drugi poslovi određeni zakonom⁸⁸.

U nadležnost ministarstva ulaze i poslovi koje sada obavljaju Republička agencija za mirno rešavanje radnih sporova⁸⁹, Zavod za socijalno osiguranje⁹⁰ i Republički zavod za socijalnu zaštitu⁹¹ koji se ukidaju. Takođe, ministarstvo preuzima nadležnosti Nacionalne službe za zapošljavanje, osim poslova koji se odnose na osiguranje za slučaj nezaposlenosti⁹², kao i nadležnosti Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja⁹³. Obe ove organizacije se ukidaju.

⁸⁶ Zakon o ministarstvima, član 16, stav 1.

⁸⁷ Zakon o ministarstvima, član 16, stav 2.

⁸⁸ Zakon o ministarstvima, član 16, stav 3.

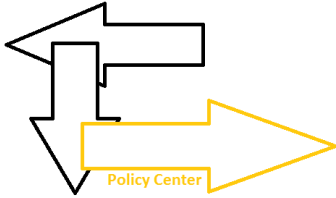
⁸⁹ Nadležnosti Agencije propisane su članom 8 Zakona o mirnom rešavanju radnih sporova, Službeni glasnik RS broj 125/2004 i 104/2009.

⁹⁰ Zakon o ministarstvima, član 32.

⁹¹ Nadležnosti Zavoda propisane su članom 16. Zakona o socijalnoj zaštiti, Službeni glasnik RS broj 24/2011.

⁹² Nadležnosti Nacionalne službe za zapošljavanje propisane su članom 8. Zakona o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti, Službeni glasnik RS broj 36/2009 i 88/2010.

⁹³ Nadležnosti Centralnog registra propisane su članom Zakona o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja, Službeni glasnik RS broj 30/10, 44/14 - dr. zakon i 116/14.

Organizacione jedinice Ministarstva za rad, zapošljavanje i socijalnu politiku:

- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Sektor za inspekciju rada i bezbednost na radu;
- ❖ Sektor za rad;
- ❖ Sektor za zapošljavanje;
- ❖ Sektor za socijalno osiguranje;
- ❖ Sektor za socijalnu politiku;
- ❖ Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije.

13) Ministarstvo kulture i informisanja zadržava dosadašnje nadležnosti u poslovima državne uprave koji se odnose na: razvoj i unapređenje kulture i umetničkog stvaralaštva; praćenje i istraživanje u oblasti kulture; obezbeđivanje materijalne osnove za delatnosti kulture; razvoj i unapređenje književnog, prevodilačkog, muzičkog i scenskog stvaralaštva, likovnih i primenjenih umetnosti i dizajna, filmskog i stvaralaštva u oblasti drugih audio-vizuelnih medija; zaštitu nepokretnog, pokretnog i nematerijalnog kulturnog nasleđa; biblioteku, izdavačku, kinematografsku i muzičko-scensku delatnost; uspostavljanje digitalne istraživačke infrastrukture u oblasti kulture i umetnosti; zadužbine i fondacije; sistem javnog informisanja; praćenje sprovođenja zakona u oblasti javnog informisanja; registraciju stranih informativnih ustanova i pružanje pomoći u radu stranim novinarima i dopisnicima; saradnju u oblasti zaštite kulturne baštine, kulturnog stvaralaštva i informisanja na jeziku i pismu pripadnika srpskog naroda u dijaspori; stvaranje uslova za pristup i realizaciju projekata koji se finansiraju iz sredstava pretpripravnih fondova Evropske unije, donacija i drugih oblika razvojne pomoći iz nadležnosti tog ministarstva, učešća u regionalnim projektima, kao i druge poslove određene zakonom⁹⁴.

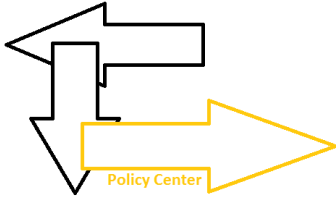
Ministarstvo kulture preuzima i poslove koje danas obavlja Zavod za proučavanje kulturnog razvitka, koji se ukida⁹⁵.

Organizacione jedinice Ministarstva kulture i informisanja:

- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Sektor za kulturno nasleđe;
- ❖ Sektor za savremeno stvaralaštvo i kreativne industrije;
- ❖ Sektor za informisanje;
- ❖ Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije.

⁹⁴ Zakon o ministarstvima, član 18.

⁹⁵ Nadležnosti zavoda propisane su Zakonom o zavodu za proučavanje kulturnog razvitka, Službeni glasnik RS broj 18/67.

14) Ministarstvo omladine i sporta zadržava postojeće nadležnosti u oblasti omladinske politike koji se odnose na: sistem, razvoj i unapređenje omladinske politike i sprovođenje nacionalne politike i nacionalne strategije za mlade i na akcione planove i programe; podsticanje mladih da se organizuju i udružuju i da učestvuju u društvenim tokovima; zaštitu interesa mladih i pomoć mladima da ostvare te interese; davanje saveta mladima i podučavanje mladih vezano za zapošljavanje i volonterski rad; podsticanje neformalnog obrazovanja mladih; saradnju sa omladinskim organizacijama i udruženjima pri organizovanju međunarodnih omladinskih manifestacija i skupova u Republici Srbiji; pomoć i saradnju sa omladinskim organizacijama i udruženjima u njihovom radu i promovisanje omladinske politike i omladinskih organizacija i udruženja; omogućavanje omladinskim organizacijama i udruženjima iz Republike Srbije da učestvuju na skupovima i manifestacijama za mlade u inostranstvu; praćenje i procenu mesta i uloge mladih u Republici Srbiji, stvaranje uslova za osnivanje i rad nacionalne i regionalnih kancelarija za mlade; podsticanje razvoja omladinske politike i rada kancelarija za mlade na lokalnom nivou, kao i druge poslove određene zakonom⁹⁶.

Ministarstvo omladine i sporta zadržava nadležnost i u poslovima državne uprave u oblasti sporta koji se odnose na: sistem, razvoj i unapređenje sporta i fizičke kulture u Republici Srbiji; sprovođenje nacionalne politike u oblasti sporta i nacionalne strategije razvoja sporta; upravni i stručni nadzor u oblasti sporta; realizaciju i praćenje sprovođenja akcionih planova i programa koji doprinose razvoju sporta u Republici Srbiji; učešće u izgradnji, opremanju i održavanju sportskih objekata i sportske infrastrukture od interesa za Republiku Srbiju; stvaranje uslova za pristup i realizaciju projekata iz delokruga tog ministarstva koji se finansiraju iz sredstava pretpripravnih fondova Evropske unije, donacija i drugih oblika razvojne pomoći; stvaranje uslova za veću dostupnost sporta svim građanima, kao i na druge poslove određene zakonom⁹⁷.

Ministarstvo preuzima nadležnosti Zavoda za sport i medicinu sporta koji se gasi⁹⁸.

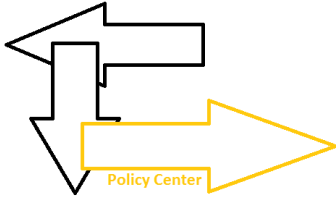
Organizacione jedinice Ministarstva omladine i sporta:

- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Sektor za sport;
- ❖ Sektor za omladinu;
- ❖ Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije.

⁹⁶ Zakon o ministarstvima, član 17, stav 1.

⁹⁷ Zakon o ministarstvima, član 17, stav 2.

⁹⁸ Nadležnosti zavoda propisane su članom 107. Zakona o sportu, Službeni glasnik RS broj 24/2011 i 99/2011.

15) Ministarstvo za ljudska i manjinska prava ima nadležnosti u oblasti zaštite ljudskih prava, zaštite prava nacionalnih manjina, položaja verskih zajednica, pitanja Kosova i mera tranzicione pravde.

Od Ministarstva državne uprave i lokalne samouprave preuzimaju se poslovi državne uprave koji se odnose na: pripremu propisa o ljudskim i manjinskim pravima; vođenje registra nacionalnih saveta nacionalnih manjina; izbor nacionalnih saveta nacionalnih manjina; vođenje posebnog biračkog spiska nacionalne manjine, kao i druge poslove određene zakonom⁹⁹.

Od Ministarstva pravde preuzimaju se poslovi Uprave za saradnju sa crkvama i verskim zajednicama koji se odnose na: afirmaciju i razvoj slobode veroispovedanja; saradnju države s crkvama i verskim zajednicama i unapređenje njihovog položaja u društvu; poklonička putovanja, hodočašće i druge oblike verskog turizma; saradnju države sa eparhijama Srpske pravoslavne crkve u inostranstvu; razvoj i afirmisanje vrednosti religijske kulture; pružanje podrške i pomoći u sakralnom graditeljstvu i u zaštiti crkvenog kulturnog nasleđa; pružanje pomoći u zaštiti pravnog i društvenog položaja crkava i verskih zajednica, ostvarivanju njihovih zakonom utvrđenih prava, kao i druge poslove određene zakonom¹⁰⁰.

Od Ministarstva za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja preuzimaju se poslovi koji se odnose na: antidiskriminacionu politiku; rodnu ravnopravnost; ostvarivanje prava i integraciju izbeglih i raseljenih lica; povratnika po osnovu sporazuma o readmisiji, romskog stanovništva i drugih socijalno ugroženih grupa; boračko-invalidsku zaštitu i zaštitu civilnih invalida rata; negovanje tradicija oslobodilačkih ratova Srbije; zaštitu spomenika i spomen-obeležja oslobodilačkih ratova Srbije, vojnih grobova i grobalja boraca, u zemlji i inostranstvu; boračko-invalidske i invalidske organizacije i udruženja, kao i druge poslove određene zakonom¹⁰¹.

Od Ministarstva unutrašnjih poslova preuzimaju se svi poslovi koji se odnose na azil i upravljanje migracijama.

U nadležnost Ministarstva za ljudska i manjinska prava ulaze i svi poslovi koje trenutno obavljaju Kancelarija za ljudska i manjinska prava¹⁰², Kancelarija za Kosovo i Metohiju¹⁰³, Kancelarija za koordinacione poslove u pregovaračkom procesu sa privremenim

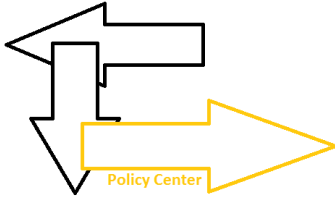
⁹⁹ Zakon o ministarstvima, član 10, stav 2.

¹⁰⁰ Zakon o ministarstvima, član 9, stav 2.

¹⁰¹ Zakon o ministarstvima, član 16, stav 1.

¹⁰² Nadležnosti Kancelarije za ljudska i manjinska prava propisana je članom 2. Uredbe o Kancelariji za ljudska i manjinska prava, Službeni glasnik RS broj 75/2012.

¹⁰³ Nadležnosti Kancelarije za Kosovo i Metohiju propisane su članom 2. Uredbe o Kancelariji za Kosovo i Metohiju, Službeni glasnik RS broj 75/12, 123/12 i 100/13.

institucijama samouprave u Prištini¹⁰⁴, Koordinaciono telo za jug Srbije¹⁰⁵, Komisija za nestala lica Vlade Republike Srbije¹⁰⁶ i Komesarijat za izbeglice i migracije¹⁰⁷. Pomenute institucije se ukidaju.

U okviru ministarstva uspostavljaju se Uprava za Kosovo (preuzima, između ostalog, nadležnosti Kancelarije za Kosovo i Metohiju i Kancelarije za koordinacione poslove u pregovaračkom procesu sa institucijama privremene samouprave u Prištini) i Uprava za upravljanje migracijama (preuzima, između ostalog, nadležnosti Komesarijata za izbeglice i migracije).

Organizacione jedinice Ministarstva za ljudska i manjinska prava:

- ❖ Kabinet ministra;
- ❖ Sekretarijat;
- ❖ Uprava za Kosovo;
- ❖ Uprava za upravljanje migracijama;
- ❖ Sektor za politička i građanska prava;
- ❖ Sektor za ekonomska, kulturna i socijalna prava;
- ❖ Sektor za tranzicionu pravdu;
- ❖ Sektor za zaštitu ravnopravnosti;
- ❖ Sektor za nacionalne manjine;
- ❖ Sektor za verske zajednice;
- ❖ Sektor za međunarodnu saradnju i evropske integracije.

2.2. Tela Vlade Srbije

Tela Vlade nisu jasno definisana kao posebne jedinice državne uprave i prepušteno je samoj Vladi da o njima potpuno suvereno odlučuje. To se odnosi kako na delokrug ovih organa, tako i na njihove nazive. Šturom odredbom Zakona o Vladi predviđena je mogućnost Vlade da osniva službe na čiji rad se primenjuju propisi o državnoj upravi, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno¹⁰⁸.

Po ovom predlogu, Vlada osniva službe i kancelarije kao posebne organe u svom sastavu (tela Vlade). Službe obavljaju poslove državne uprave od interesa za celu Vladu i usmerene su na zadovoljenje potreba organa državne uprave, ali i drugih organa javne uprave (stručne službe Predsednika, Narodne skupštine, pravosudnih organa i nezavisnih tela).

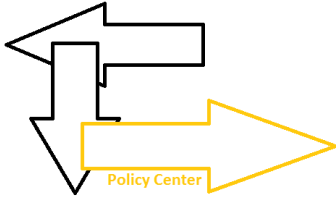
¹⁰⁴ Nadležnosti kancelarije propisane su Uredbom o osnivanju Kancelarije za koordinacione poslove u pregovaračkom procesu sa privremenim institucijama samouprave u Prištini, Službeni glasnik RS broj 24/15.

¹⁰⁵ Nadležnosti Koordinacionog tela propisane su Uredbom o osnivanju Službe Koordinacionog tela Srbije za opštine Preševo, Bujanovac i Medveđa, Službeni glasnik RS broj 61/06- prečišćeni tekst i 3/08.

¹⁰⁶ Odluka o obrazovanju Komisije za nestala lica, Službeni glasnik RS broj 49/06, 73/06, 116/06, 53/10 i 108/12.

¹⁰⁷ Nadležnosti komesarijata propisane su članom 10. Zakona o upravljanju migracijama, Službeni glasnik RS broj 107/2012.

¹⁰⁸ Zakon o Vladi, član 31.

Kancelarije obavljaju stručne i sa njima povezane poslove državne uprave u nadležnosti Vlade koje ne spadaju u područje nijednog ministarstva posebno. Uspostavlja se jedinstveni pravni režim tela Vlade. Tela nemaju svojstvo pravnog lica, nadzor nad njihovim radom vrši Vlada, a rad im je regulisan Zakonom o Vladi, Zakonom o državnoj upravi i Zakonom o javnim službenicima, kao i posebnim zakonima koji regulišu osnivanje pojedinih organa u sastavu Vlade. Neophodno je jasno propisati zakonom odnos tela Vlade i organa državne uprave, podelu i sukob nadležnosti, međusobnu koordinaciju i mehanizme razrešavanja pravno spornih situacija u saradnji.

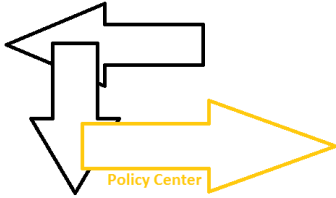
Pored ovih tela, Vlada ima i kabinet predsednika Vlade i Generalni sekretarijat. Potpredsednici Vlade imaju svoj poseban kabinet samo u slučaju kad ne obavljaju i posao ministra. Svoj kabinet imaju i ministri bez portfelja. Predsednik Vlade može da osnuje savete koji se sastoje od stručnjaka i pomažu mu u definisanju javnih politika i razvoju oblasti za koje su osnovani. Osim tela, Vlada može osnivati i radna tela koja se sastoje od članova Vlade i koja razmatraju pitanjima iz delokruga rada više ministarstava.

Na osnovu ovog predloga, postojale bi sledeće službe i kancelarije:

1. Služba za ljudske resurse – preuzima poslove Službe za upravljanje kadrovima, uključujući konkurse i ceo proces zapošljavanja u državnoj upravi (tela Vlade, ministarstva, posebne organizacije i stručne službe okruga), stručno usavršavanje, stručna pomoć kod evaluacija, vođenje evidencija i sve ostale poslove u vezi sa ljudskim resursima¹⁰⁹.
2. Služba za zajedničke poslove – preuzima poslove Uprave za zajedničke poslove republičkih organa. Služba obavlja stručne, tehničke i druge zajedničke poslove za potrebe Vlade, ministarstava, posebnih organizacija i drugih državnih organa. Uprava je naziv za organ u sastavu ministarstva i zato je neophodno da joj se promeni ime. Takođe, s obzirom na činjenicu da obavlja poslove za sve organe uprave, mesto joj je među službama Vlade kako ne bi iskakala iz opšteg pravnog režima i kako bi bilo jasno kojim pravnim pravilima podleže¹¹⁰.
3. Služba za zakonodavstvo i javne politike – nastaje spajanjem današnjih sekretarijata za zakonodavstvo i za javnu politiku. Sekretarijat je potpuno neprimereno ime za organ državne uprave i već se uobičajeno koristi za posebnu organizacionu jedinicu u ministarstvu. Sa druge strane, ova dva sekretarijata obavljaju poslove od zajedničkog interesa za sve organe javne uprave, uključujući i posebne organizacije i nema logike da sami budu posebne organizacije. Za razliku od posebnih organizacija, ovi organi nemaju potrebe da budu posebna pravna lica niti da imaju

¹⁰⁹ Više o Službi za ljudske resurse u delu teksta koji se bavi javnim službenicima.

¹¹⁰ O nedefinisanoj statusu sadašnje Uprave za zajedničke poslove republičkih organa svedoči i činjenica da je u Zakonu o određivanju maksimalnog broja zaposlenih u republičkoj administraciji izdvojena kao posebna institucija državne uprave pored ministarstava, posebnih organizacija, službi Vlade i stručnih službi okruga, Službeni glasnik RS broj 104/2009, član 1, stav 2.

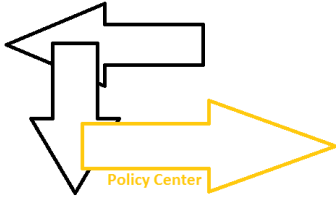
stepen autonomije koji imaju na primer zavodi. Stoga je primereno da se organizuju kao tela Vlade. Služba preuzima od Sekretarijata za zakonodavstvo sledeće poslove: izgrađivanje, praćenje i unapređenje pravnog sistema; obezbeđivanje usaglašenosti propisa i opštih akata u pravnom sistemu u postupku njihovog donošenja i staranje o njihovoj normativno-tehničkoj i jezičkoj valjanosti; nadzor nad objavljivanjem i staranje o objavljivanju propisa i drugih akata Vlade, ministarstava i drugih organa javne uprave, priprema propisa koji ne spadaju u delokrug ministarstava, kao i druge poslove određene zakonom¹¹¹. Od Sekretarijata za javne politike služba preuzima sledeće poslove: analizu, identifikovanje potreba i dostavljanje inicijativa za izradu strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike; obezbeđivanje usklađenosti predloga strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike i nacrti zakona sa usvojenim strateškim dokumentima kojima se utvrđuju javne politike, u postupku njihovog donošenja; davanje inicijativa za unapređenje procedura za izradu strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike; pripremanje predloga strateških dokumenata kojima se utvrđuju javne politike iz delokruga svih organa državne uprave, davanje prethodnog mišljenja o potrebi sprovođenja analize efekata i o potpunosti sadržaja priložene analize efekata; pomoć predlagačima propisa pri uspostavljanju mehanizma za praćenje i analizu efekata propisa tokom njihove primene; prikupljanje i obradu inicijativa privrednih subjekata, drugih pravnih lica i građana za izmenu neefikasnih propisa na republičkom nivou; podnošenje inicijative nadležnim predlagačima propisa za izmenu neefikasnih propisa; učešće u organizovanju obuke državnih službenika koji rade na poslovima koji su povezani sa analizom efekata propisa; obavljanje poslova vezanih za praćenje i analizu institucionalnih i kadrovskih kapaciteta za sprovođenje regulatorne reforme, kao i druge poslove određene zakonom¹¹².

4. Služba za koordinaciju inspeksijskih poslova – nova služba koja treba da obavlja poslove koordinacije inspeksijskog nadzora u Srbiji. Veliki broj inspekcija razbacanih u svim ministarstvima, njihov neusklađen rad, česta preklapanja u nadležnostima i kontrole istih subjekata (gde se traže isti dokumenti od strane različitih inspekcija) dovode do neopravdanih troškova za privredu i stvaraju pravnu nesigurnost. Upravo radom ove službe, uz kompletnu reformu inspeksijskog sistema kroz donošenje novog Zakona o inspeksijskom nadzoru trebalo bi da se reši ovaj problem¹¹³.
5. Avio-služba Vlade Republike Srbije – nastavlja dosadašnje aktivnosti usmerene na pružanje usluge prevoza vazduhoplovima za službene potrebe Vlade, Predsednika,

¹¹¹ Zakon o ministarstvima, član 24.

¹¹² Zakon o ministarstvima, član 33.

¹¹³ Vlada Srbije uputila je Narodnoj skupštini Predlog Zakona o inspeksijskom nadzoru u kom je predviđeno osnivanje Koordinacione komisije za inspeksijski nadzor. Radi se o telu koje ne bi imalo svoju stručnu službu i čija ovlašćenja su veoma slaba. Vladina služba sa jakim ovlašćenjima u oblasti koordinacije (uključujući obavezujuća uputstva) mnogo je primerenija za obavljanje ovakvog posla. Predlog Zakona dostupan je na: http://www.parlament.gov.rs/upload/archive/files/lat/pdf/predlozi_zakona/500-15%20-%20lat.pdf.

Narodne skupštine i drugih državnih organa i održavanje službenih vazduhoplova¹¹⁴.

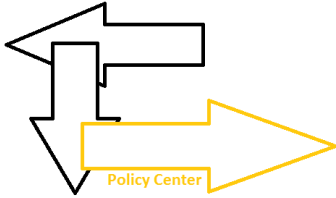
6. Kancelarija za saradnju sa medijima – nastavlja dosadašnje aktivnosti komunikacije vlade sa medijima: obaveštava javnost o radu Vlade, ministarstava, posebnih organizacija i službi Vlade; stara se o internom informisanju; izdaje javne i interne publikacije; bavi se drugim oblicima komunikacije i obavlja druge poslove iz oblasti saradnje s medijima koje joj poveri Vlada.¹¹⁵
7. Kancelarija za reviziju sistema upravljanja EU fondovima – nastavlja dosadašnje aktivnosti revizije sistema upravljanja EU fondovima. Kancelarija obavlja stručne poslove za potrebe Vlade, u saradnji sa drugim organima državne uprave, koji se odnose na reviziju i potvrđivanje usklađenosti sistema sprovođenja programa Evropske unije u kojima je odgovornost za upravljanje preneti na Republiku Srbiju, u skladu sa obavezama koje su preuzete Okvirnim sporazumom između Evropske komisije i Vlade Republike Srbije o pravilima za saradnju koja se odnose na finansijsku pomoć Evropske zajednice Republici Srbiji u okviru sprovođenja pomoći prema pravilima instrumenta za pretprijetnu pomoć, i na način definisan tim sporazumom, u okviru uspostavljanja decentralizovanog sistema upravljanja fondovima Evropske unije, a za potrebe realizacije programa i projekata finansiranih iz sredstava Evropske unije¹¹⁶.
8. Kancelarija Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka – nastavlja dosadašnje aktivnosti obezbeđivanja stručne i administrativne pomoći za nesmetan rad Saveta za nacionalnu bezbednost¹¹⁷.
9. Kancelarija za evropske integracije – nastavlja dosadašnje aktivnosti i obavlja stručne, administrativne i operativne poslove i poslove za potrebe Vlade povezane sa koordinacijom rada ministarstava, posebnih organizacija i tela Vlade koji se odnose na: koordinaciju, praćenje i izveštavanje u vezi sa procesom pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji; koordinaciju pripreme i pregovora sa Evropskom unijom i rada tela osnovanih za potrebe pregovora; koordinaciju sprovođenja Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju i rada zajedničkih tela osnovanih tim Sporazumom; koordinaciju pripreme strateških dokumenata u vezi sa procesom pristupanja Evropskoj uniji; koordinaciju saradnje organa državne uprave sa Evropskom komisijom i drugim stručnim telima Evropske unije, kao i stručnu i tehničku saradnju u procesu pridruživanja i pristupanja sa državama članicama, kandidatima i potencijalnim kandidatima, u saradnji i uz obaveštavanje Ministarstva spoljnih poslova; praćenje i podsticanje usklađivanja propisa Republike Srbije sa propisima i standardima Evropske unije i obaveštavanje Evropske unije i javnosti o

¹¹⁴ Uredba o osnivanju Avio-službe Vlade, Službeni glasnik RS broj 51/06.

¹¹⁵ Uredba o osnivanju Kancelarije za saradnju s medijima, Službeni glasnik RS broj 75/2005.

¹¹⁶ Uredba o osnivanju Kancelarije za reviziju sistema upravljanja sredstvima EU, Službeni glasnik RS 41/2011.

¹¹⁷ Uredba o osnivanju Kancelarije Saveta za nacionalnu bezbednost, Službeni glasnik RS broj 12/09.

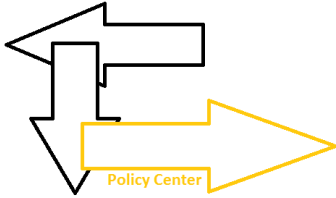
tome; pomoć ministarstvima i posebnim organizacijama u usklađivanju propisa sa propisima Evropske unije; koordinaciju međunarodne razvojne pomoći; koordinaciju programiranja IPA sredstava, kao i identifikaciju i utvrđivanje prioriteta za finansiranje iz IPA sredstava međunarodne pomoći; praćenje i izveštavanje o realizaciji IPA sredstava i sredstava međunarodne razvojne pomoći u svrhu ispunjavanja strateških razvojnih prioriteta; organizaciju procesa ocenjivanja sprovođenja IPA programa; obavlja poslove rukovodioca operativne strukture i nacionalnog tela za programe prekogranične i transnacionalne saradnje; učestvuje u zajedničkim odborima za praćenje i usmerava rad zajedničkih odbora za praćenje programa, kao i rad zajedničkih tehničkih sekretarijata za programe prekogranične saradnje na teritoriji Republike Srbije; koordinira instrumentima za sprovođenje makro-regionalnih strategija; praćenje izvršavanja obaveza koje ministarstva i posebne organizacije imaju u pridruživanju i pristupanju Evropskoj uniji; koordinaciju prevođenja i pripreme nacionalne verzije propisa Evropske unije i prevoda zakonodavstva Republike Srbije na jedan od zvaničnih jezika Evropske unije; informisanje javnosti i promociju aktivnosti u procesu pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji i korišćenju međunarodne razvojne pomoći, uključujući IPA sredstva; saradnju, posredstvom Ministarstva spoljnih poslova, sa Misijom Republike Srbije pri Evropskoj uniji u procesu pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji; koordinaciju i sprovođenje obuke iz oblasti Evropske unije. Kancelarija ostvaruje saradnju sa Ministarstvom spoljnih poslova i drugim nadležnim organima državne uprave u razmatranju pitanja koja se odnose na definisanje potreba i popunjavanje stručnog dela diplomatskog kadra Misije Republike Srbije pri Evropskoj uniji u svim fazama evropskih integracija. Kancelarija obavlja i druge poslove iz oblasti pridruživanja i pristupanja Evropskoj uniji koje joj Vlada poveri¹¹⁸.

10. Kancelarija za saradnju sa civilnim društvom – nastavlja dosadašnje aktivnosti saradnje Vlade sa civilnim društvom¹¹⁹.

11. Kancelarija za imovinu Republike Srbije – preuzima poslove sadašnje Republičke direkcije za imovinu Republike Srbije: vodi jedinstvenu evidenciju nepokretnosti u javnoj svojini i evidenciju određenih pokretnih stvari u svojini Republike Srbije u skladu sa zakonom i drugim propisom i obavlja, u skladu sa zakonom, stručne poslove i poslove državne uprave koji se odnose na: pribavljanje stvari u svojini Republike Srbije; raspolaganje stvarima u svojini Republike Srbije (davanje stvari na korišćenje, davanje stvari u zakup, prenos prava javne svojine na drugog nosioca javne svojine sa naknadom ili bez naknade, razmena, otuđenje stvari, zasnivanje hipoteke na nepokretnosti, ulaganje u kapital, zalaganje pokretnih stvari); upravljanje stvarima u svojini Republike Srbije koje koristi i stvarima u svojini Republike Srbije za koje nije određen korisnik ili nosilac prava korišćenja,

¹¹⁸ Uredba o Kancelariji za evropske integracije, Službeni glasnik RS broj 126/2007, 117/2008, 42/2010, 48/2010 i 106/2012, član 2.

¹¹⁹ Nadležnosti Kancelarije za saradnju sa civilnim društvom propisane su članom 2. Uredbe o kancelariji za saradnju sa civilnim društvom, Službeni glasnik RS broj 26/10.

uključujući i osiguranje tih stvari; sprovođenje mera zaštite svojine Republike Srbije putem nadzora; raspolaganje imovinom Republike Srbije u inostranstvu, utvrđivanje postojanja i važenja pravnog osnova za korišćenje stvari u svojini Republike Srbije, raspodelu na korišćenje službenih zgrada, odnosno poslovnih prostorija, pribavljanje, upravljanje i raspolaganje stambenim zgradama, stanovima i garažama u svojini Republike Srbije; evidenciju poklona u državnoj svojini; upis prava svojine i prava korišćenja na nepokretnostima u svojini Republike Srbije u javnu evidenciju o nepokretnostima i pravima na njima, staranje o finansijskoj realizaciji ugovora o raspolaganju stvarima u svojini Republike Srbije, kao i druge poslove određene zakonom¹²⁰. Kancelarija preuzima i nadležnosti javnog preduzeća "Dipos" i Direkcije za upravljanje oduzetom imovinom (trenutno organ u sastavu Ministarstva pravde), koje se ukidaju, kao i ovlašćenja u vezi sa vojnom imovinom od Ministarstva odbrane¹²¹.

12. Kancelarija za javne nabavke – preuzima poslove sadašnje Uprave za javne nabavke: učešće u pripremi propisa u oblasti javnih nabavki; pružanje savetodavne pomoći naručiocima i ponuđačima; praćenje postupaka javne nabavke; podnošenje zahteva za zaštitu prava u slučaju povrede javnog interesa; obaveštavanje organa nadležnog za poslove revizije javnih sredstava, budžetske inspekcije i drugih organa nadležnih za pokretanje prekršajnog postupka o nepravilnostima u sprovođenju postupaka javnih nabavki i dostavljanju izveštaja o javnim nabavkama koje utvrdi prilikom obavljanja poslova za koje je nadležna; izdavanje sertifikata službenicima za javne nabavke, kao i vođenje registra službenika za javne nabavke kojima su izdati sertifikati; objavljivanje i distribuciju odgovarajuće stručne literature; pripremanje modela odluka i drugih akata koje naručilac donosi u postupcima javne nabavke; prikupljanje informacija o javnim nabavkama u drugim državama; prikupljanje statističkih i drugih podataka o sprovedenim postupcima, zaključenim ugovorima o javnim nabavkama i o efikasnosti sistema javnih nabavki u celini; formiranje i održavanje Portala javnih nabavki radi unapređenja opšte informisanosti naručilaca i ponuđača; saradnju sa stranim institucijama i stručnjacima iz oblasti javnih nabavki; saradnju sa drugim državnim organima i organizacijama, kao i organima teritorijalne autonomije i lokalne samouprave; druge poslove u skladu sa zakonom¹²².

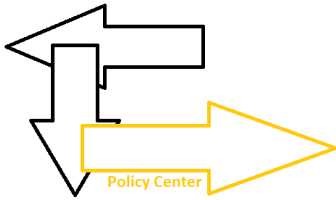
2.3. Posebne organizacije

Aktuelni zakoni propisuju da su posebne organizacije deo državne uprave, ali ostavljaju veliku prazninu u regulisanju odnosa ministarstava i ovih organizacija. Iako bi svaka organizacija trebalo da bude pod nadzorom nekog od ministarstava, često nije zakonski definisano koje je to ministarstvo niti se zna šta tačno znači nadzor (neke su i pod

¹²⁰ Zakon o ministarstvima, član 29.

¹²¹ Više o tome u delu koji objašnjava nadležnosti Ministarstva odbrane.

¹²² Nadležnosti Uprave za javne nabavke regulisane su članom 136. Zakona o javnim nabavkama, Službeni glasnik RS broj 124/2012.

nadzorom same Vlade). Ne postoje jedinstvena pravila o odgovornosti direktora organizacije, obavezama izveštavanja, postupku za otklanjanje nepravilnosti uočenih kroz nadzor i slično¹²³. Nije do kraja jasno ni koje sve organizacije spadaju u ovu kategoriju, a tome svakako doprinosi i šarolikost naziva. Takođe, ne postoji obaveza osnivanja organizacija zakonom, već je moguće osnovati ih (i isto tako ukinuti) odlukom Vlade. Ovakvo rešenje omogućava Vladi da osniva ili gasi organe uprave bez ikakve kontrole i bez jasnog obrazloženja za osnivanje tj. ukidanje.

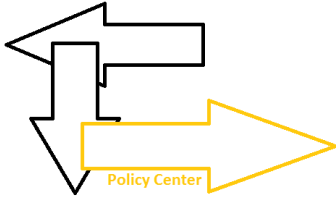
Po ovom predlogu, posebne organizacije deo su državne uprave, ali uživaju veću samostalnost od organa uprave u sastavu ministarstva ili tela Vlade. Posebne organizacije osnivaju se za obavljanje stručnih i regulatornih poslova koji zahtevaju veću samostalnost i niži nivo kontrole od strane ministarstava. Ove organizacije imaju status pravnog lica i mogu se osnovati jedino zakonom. Direktore posebnih organizacija imenuje Vlada na period od 5 godina na osnovu javnog konkursa. Svaka organizacija podleže jasno preciziranom nadzoru određenog ministarstva i dužna je da redovno izveštava o svom poslovanju i rezultatima. Zaposleni u posebnim organizacijama imaju radno-pravni status na osnovu Zakona o javnim službenicima, isti kao i drugi delovi državne uprave.

Posebna organizacija osniva se nakon procene zakonodavca da posao iz njene nadležnosti efikasnije može da se obavi u toj pravnoj formi. Zakonodavac je dužan da uradi test neophodnosti osnivanja posebne organizacije (umesto organa uprave u sastavu ministarstva ili sektora u ministarstvu), kao i analizu efikasnosti njenog budućeg rada, uključujući i pozitivan nalaz Službe za zakonodavstvo i javne politike koja je nadležna za regulatornu reformu. Takođe, mora postojati i odobrenje Ministarstva finansija da je finansijski opravdano osnovati posebnu organizaciju umesto drugih oblika državne uprave. Celo obrazloženje mora obavezno da prati predlog zakonskog teksta kojim se osniva posebna organizacija. Osim nadzora odgovarajućih ministarstava i redovne kontrole nezavisnih tela, posebne organizacije prolaze i evaluaciju svrsishodnosti postojanja u određenom vremenskom periodu, kako bi se utvrdilo da li i dalje postoje razlozi za funkcionisanje u toj pravnoj formi.

Zakonski se mora precizno propisati vrsta, obim i modeli nadzora nad radom posebnih organizacija. Kao deo državne uprave, posebne organizacije sprovode politiku Vlade i dužne su da redovno informišu ministarstvo koje vrši nadzor o svojim rezultatima i poslovnim planovima. Prilikom pravljenja sistematizacije i unutrašnjeg uređenja, kao i prilikom zapošljavanja, otpuštanja i stručnog usavršavanja zaposlenih, posebne organizacije su dužne da sarađuju sa Službom za ljudske resurse, da je uključe u aktivnosti i da prate propisana pravila o razvoju administrativnih kapaciteta državne uprave. Posebne organizacije nemaju upravne niti nadzorne odbore, a saglasnost na njihove unutrašnje akte daje ministarstvo koje vrši nadzor.

¹²³ Više o ovome u studiji Balkanskog centra za regulatornu reformu, Analiza i proporuke za reformu agencija u Srbiji

<http://www.bep.rs/documents/news/REZIME%20Studije%20%20-%20Uredjenje%20sistema%20drzavnih%20agencija%20u%20Republici%20Srbiji.pdf>.

Posebne organizacije trebalo bi osnivati u sledećim formama:

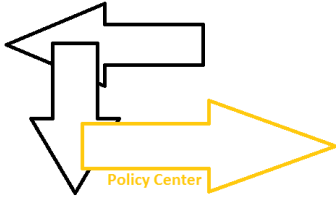
a) Zavodi – osnivaju se za obavljanje stručnih poslova (istraživanja, analize, formulisanje javnih politika i slično) koji zahtevaju određen stepen autonomije (veći nego kod drugih oblika državne uprave) zbog specifičnosti polja rada, kompleksnosti materije kojom se bave i posebnih znanja i/ili veština koje moraju da poseduju zaposleni u tim institucijama. Zbog razlikovanja od odgovarajućih institucija na pokrajinskom i lokalnom nivou u svom imenu uvek nose naziv Republički.

b) Agencije – osnivaju se za obavljanje stručnih i drugih poslova državne uprave koji takođe zahtevaju određen stepen autonomije zbog specifičnosti posla i posebnih znanja i/ili veština zaposlenih. Postoje dva tipa agencija. Jedan tip su klasične agencije čiji cilj je zadovoljenje potreba fizičkih i pravnih lica i regulisanje pravnih poslova. Ove agencije moraju da ispunjavaju i uslov bar delimičnog samofinansiranja. Drugi tip su agencije koje deluju u oblasti bezbednosti i međunarodne razvojne pomoći i kod ovog tipa nema elementa samofinansiranja, već ih izdvaja posebna osetljivost poslova koje obavljaju. Iako ne predstavljaju karakteristične agencije, zadržava se taj naziv zbog kontinuiteta i već uspostavljene prakse. Za razliku od klasičnih agencija, one nemaju naziv Republička ispred svog imena. Stavljanje agencija u posebne organizacije predstavlja značajno odstupanje od dosadašnje prakse gde su one bile samostalne organizacije na koje je država prenosila javna ovlašćenja (i samim tim mnogo bliže javnim preduzećima, fondovima ili ustanovama)¹²⁴. Samostalnost koja je neophodna za rad agencije postiže se i u formi posebne organizacije (sve posebne organizacije imaju status pravnih lica) i nije potrebna nikakva veća samostalnost nego kod, na primer, zavoda. Sa druge strane, ovo rešenje zahteva promenu dosadašnje prakse koja je kroz Zakon o javnim agencijama nalagala da Vlada ne može da usmerava rad agencije niti da ga usklađuje sa radom organa državne uprave¹²⁵. Agencije se osnivaju za obavljanje specifičnih poslova državne uprave i nema nikakve logike da budu izuzete od usklađivanja sa radom drugih organa državne uprave. Niti ima ikakvog razloga da se ovim telima, osnovanim da bi se obavljali poslovi državne uprave, ti isti poslove prenose u formi javnih ovlašćenja. Takođe, nadzor ministarstava nad radom agencija, zakonski jasnije regulisan i vrlo precizno propisan, može u značajnoj meri da omogući da se ovi poslovi državne uprave obavljaju efikasnije i sa manje voluntarizma i nepredvidljivosti za građane i privredu (posebno kada su u pitanju cene usluga koje agencija pruža). I stavljanje zaposlenih u agencijama u isti pravni režim kao i svih drugih zaposlenih u državnoj upravi predstavlja napredak i omogućava ravnopravnu poziciju svih koji rade u državnoj upravi. Zbog svih ovih razloga, javne agencije bi trebalo da budu jedan od oblika posebnih organizacija državne uprave.

c) Organizacije obaveznog socijalnog osiguranja – osnivaju se za obavljanje poslova državne uprave i stručnih poslova u oblasti obaveznog socijalnog osiguranja. U Srbiji

¹²⁴ Zakon o javnim agencijama, Službeni glasnik RS broj 18/2005.

¹²⁵ Zakon o javnim agencijama, član 4, stav 2.

postoje tri vrste obaveznog socijalnog osiguranja – penzijsko-invalidsko, zdravstveno i osiguranje za slučaj nezaposlenosti. Republički fond za PIO i Republički fond za zdravstveno osiguranje ostaju sa dosadašnjim nadležnostima (uz kompletnu reformu oba sistema, što nije tema ovog teksta). Nacionalna služba za zapošljavanje, treća postojeća organizacija za obavezno socijalno osiguranje se ukida, a poslovi u vezi sa osiguranjem za slučaj nezaposlenosti prelaze u nadležnost Republičkog fonda za PIO. Na ovaj fond prelazi i nadležnosti Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika koji se takođe ukida. I organizacije obaveznog socijalnog osiguranja, slično kao i agencije, trenutno imaju poseban status i u mnogim karakteristikama iskaču iz jedinstvenog pravnog režima državne uprave. Ove organizacije osniva država da bi obavljale specifičan posao iz domena državne uprave i njihovo poslovanje može se u potpunosti obezbediti primenom jedinstvenog režima kao i za sve druge posebne organizacije. Iako nose naziv fondovi, organizacije za obavezno socijalno osiguranje nisu javni fondovi u pravom smislu te reči. Ipak, zbog dugogodišnje tradicije i ustaljenosti ovih naziva (i zbog ogromnih troškova promene naziva) treba zadržati naziv fond u imenima ove dve institucije.

d) Komisije – osnivaju se za obavljanje stručnih i regulatornih poslova koji zahtevaju viši stepen samostalnosti i izdvojenost od drugih organa državne uprave (ministarstava, pre svega). Komisije odlikuje poseban oblik odlučivanja – višečlani sastav koji se po pravilu bira iz reda različitih ministarstava ili drugih institucija. Učestvovanje drugih delova vlasti (pravosuđa, skupštine) u izboru članova izdvaja ova tela od drugih oblika organizovanja državne uprave. Komisije, poput zavoda i agencija, nose naziv Republičke ispred svog imena da bi se razlikovale od odgovarajućih tela na pokrajinskom i lokalnom nivou.

e) Ostale forme organizovanja – izuzetno, zakon ostavlja mogućnost da se posebne organizacije osnuju i pod drugim imenom. Ovu mogućnost treba koristiti vrlo retko da bi se izbeglo stvaranje konfuzije i da bi se omogućila pravna sigurnost. Ipak, važno ograničenje je da posebne organizacije ne mogu nositi ime druge forme organizovanja državne uprave (ne mogu biti uprave, direkcije, sekretarijati, kancelarije ili službe). Primer za ovakvu organizaciju je Državno pravobranilaštvo.

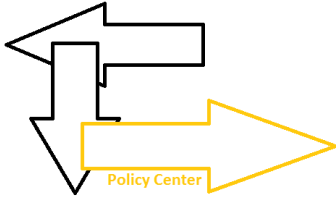
Posebne organizacije u sistemu državne uprave predložene na osnovu ovog rada:

1. Republički zavod za statistiku¹²⁶ – nadzor vrši Ministarstvo pravde, državne uprave i lokalne samouprave.
2. Republički hidrometeorološko-seizmološki zavod (nastaje spajanjem Hidrometeorološkog¹²⁷ i Seizmološkog zavoda¹²⁸) – nadzor vrši Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine.
3. Republički geodetski zavod¹²⁹ – nadzor vrši Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

¹²⁶ Zakon o zvaničnoj statistici, Službeni glasnik RS broj 104/2009.

¹²⁷ Zakon o hidrološkoj i meteorološkoj delatnosti, Službeni glasnik RS broj 88/2010.

¹²⁸ Zakon o Republičkom seizmološkom zavodu, Službeni glasnik RS broj 71/94.

4. Republički geološki zavod¹³⁰ – nadzor vrši Ministarstvo energetike i rudarstva.
5. Republički zavod za intelektualnu svojinu i metrologiju (nastaje spajanjem Zavoda za intelektualnu svojinu¹³¹ i Direkcije za mere i dragocene metale, trenutno organa uprave u sastavu Ministarstva privrede) – nadzor vrši Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.
6. Republički zavod za zaštitu spomenika kulture¹³² – nadzor vrši Ministarstvo kulture i informisanja.
7. Republički zavod za unapređenje obrazovanja (nastaje spajanjem današnjih Zavoda za unapređenje vaspitanja i obrazovanja¹³³ i Zavoda za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja¹³⁴) – nadzor vrši Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja.
8. Državno pravobranilaštvo¹³⁵ – nadzor vrši Ministarstvo pravde, državne uprave i lokalne samouprave.
9. Bezbednosno informativna agencija¹³⁶ – nadzor vrši Ministarstvo unutrašnjih poslova.
10. Agencija za međunarodni razvoj – nova institucija koju Srbija treba da osnuje kako bi pomagala razvoj u drugim državama. Nadzor vrši Ministarstvo spoljnih poslova.
11. Agencija za operativnu tehniku – nova institucija koja bi bila jedina nadležna za upravljanje tehnikom za prisluškivanje i presretanje komunikacija. Ovoj agenciji bi se obraćale sve službe koje imaju zakonske nadležnosti da vrše ovakve radnje, čime bi se u znatnoj meri onemogućila zloupotreba, ali i loša koordinacija rada službi bezbednosti što je danas čest slučaj¹³⁷. Nadzor vrši Ministarstvo unutrašnjih poslova.
12. Agencija za istraživanje nesreća koja se formira za nezavisnu istragu udesa i ozbiljnih nesreća u vazдушnom, železničkom i vodnom saobraćaju¹³⁸. U njene nadležnosti ulaze poslovi koje obavlja Centar za istraživanje udesa i ozbiljnih

¹²⁹ Zakon o državnom premeru i katastru, Službeni glasnik RS broj 72/2009, 18/2010 i 65/2013.

¹³⁰ Zakon o rudarstvu i geološkim istraživanjima, Službeni glasnik RS broj 88/11, član 14.

¹³¹ Zakon o ministarstvima, član 31.

¹³² Zakon o kulturnim dobrima, Službeni glasnik RS broj 71/94, 52/2011 - dr. zakoni i 99/2011 - dr. zakon.

¹³³ Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, Službeni glasnik RS broj 72/2009, 52/2011 i 55/2013.

¹³⁴ Ibid.

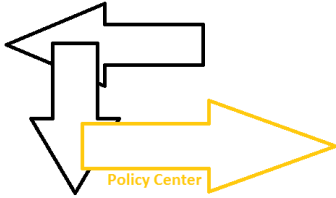
¹³⁵ Zakon o pravobranilaštvu, Službeni glasnik RS broj 55/2014.

¹³⁶ Zakon o bezbednosno-informativnoj agenciji, Službeni glasnik RS broj 42/2002, 111/2009, 65/2014 - odluka US i 66/2014.

¹³⁷ Predlog za osnivanje ovakve agencije dali su i Zaštitnik građana i Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti:

http://ceas-serbia.org/root/images/14_ta%C4%8Daka_%C5%A0abi%C4%87a_i_Jankovi%C4%87a_za_Zakon_o_za%C5%A1titi_podataka_o_li%C4%8Dnosti.pdf

¹³⁸ Osnivanje ove agencije nalazi se u Nacrtu Zakona o istraživanju nesreća u vazдушnom, železničkom i vodnom saobraćaju koji je napravilo Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture: <http://www.mgsi.gov.rs/cir/dokumenti/nacrt-zakon-o-istrazivanju-nesreca-u-vazdusnom-zeleznickom-i-vodnom-saobracaju>

nesreća Vlade Srbije¹³⁹ koji se gasi. Nadzor vrši Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.

13. Republička agencija za registre - današnja Agencija za privredne registre koja ima neadekvatno ime s obzirom na činjenicu da nije zadužena samo za privredne registre¹⁴⁰. Nadzor vrši Ministarstvo privrede.
14. Republička agencija za lekove i medicinska sredstva¹⁴¹ (dodaju joj se i nadležnosti ugašene Antidoping agencije¹⁴²) – nadzor vrši Ministarstvo zdravlja.
15. Republička agencija za osiguranje depozita¹⁴³ – nadzor vrši Ministarstvo finansija.
16. Republička agencija za kontrolu letenja (današnja Kontrola letenja Srbije i Crne Gore SMATSA doo¹⁴⁴, kojoj treba vratiti status i naziv agencije i staviti je u pravni režim državne uprave iz kog je potpuno isključena¹⁴⁵) – nadzor vrši Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture.
17. Republički fond za zdravstveno osiguranje¹⁴⁶ – nadzor vrši Ministarstvo zdravlja.
18. Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje¹⁴⁷ - dodaju mu se poslovi iz oblasti osiguranja za slučaj nezaposlenosti koje danas obavlja Nacionalna služba za zapošljavanje i poslovi Fonda za socijalno osiguranje vojnih osiguranika koji se ukida. Nadzor vrši Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalne politike.
19. Republička komisija za azil – predviđena je Zakonom o azilu, ali još uvek nije zaživela¹⁴⁸ – nadzor vrši Ministarstvo za ljudska prava.
20. Republička komisija za kontrolu državne pomoći¹⁴⁹ – nadzor vrši Ministarstvo privrede.
21. Republička komisija za sprovođenje programa zaštite¹⁵⁰ – nadzor vrši Ministarstvo unutrašnjih poslova.

¹³⁹ Nadležnosti Centra za istraživanje udesa i ozbiljnih nesreća Vlade Srbije propisane su članom 206. Zakona o vazdušnom saobraćaju, Službeni glasnik RS broj 73/10 i 57/11.

¹⁴⁰ Zakon o Agenciji za privredne registre, Službeni glasnik RS broj 55/2004, 111/2009 i 99/2011.

¹⁴¹ Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima, Službeni glasnik RS broj 30/2010.

¹⁴² Zakon o sprečavanju dopinga u sportu, Službeni glasnik RS broj 111/2014.

¹⁴³ Zakon o agenciji za osiguranje depozita, Službeni glasnik RS broj 61/05, 116/08 i 91/2010.

¹⁴⁴ Zakon o potvrđivanju sporazuma o saradnji u oblasti vazdušnog saobraćaja Republike Srbije i Republike Crne Gore, Službeni glasnik RS, međunarodni ugovori broj 1-13.

¹⁴⁵ Na nedopustiv položaj ove institucije ukazao je i Savet za borbu protiv korupcije u svom izveštaju: <http://www.antikorupcija-savet.gov.rs/izvestaji/cid1028-2327/izvestaj-poslovanje-kontrole-letenja-srbije-i-crne-gore-smatsa-doo-i-direktorata-za-civilno-vazduhoplovstvo>

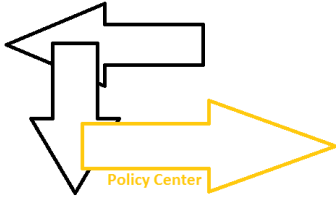
¹⁴⁶ Zakon o zdravstvenom osiguranju, Službeni glasnik RS broj 107/2005, 109/2005 - ispr., 57/2011, 110/2012 - odluka US, 119/2012, 99/2014 i 123/2014.

¹⁴⁷ Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju, Službeni glasnik RS broj 34/2003, 64/2004 - odluka USRS, 84/2004 - dr. zakon, 85/2005, 101/2005 - dr. zakon, 63/2006 - odluka USRS, 5/2009, 107/2009, 101/2010, 93/2012, 62/2013, 108/2013, 75/2014 i 142/2014.

¹⁴⁸ Zakon o azilu, Službeni glasnik RS broj 109/2007.

¹⁴⁹ Zakon o kontroli državne pomoći, Službeni glasnik RS broj 51/2009.

¹⁵⁰ Zakon o programu zaštite učesnika u krivičnom postupku, Službeni glasnik RS broj 85/2005.

3. Imaoci javnih ovlašćenja

Pored organa državne uprave, javna ovlašćenja mogu vršiti i pravna i fizička lica kojima su ista preneti zakonom. Prenos javnih ovlašćenja nije uređen jedinstveno i nema jasnih procedura za kontrolu vršenja javnih ovlašćenja, niti za oduzimanje prenetih ovlašćenja. Ovakva situacija dovodi do različitog tretmana organa uprave i drugih subjekata koji su imaoi javnih ovlašćenja, ali i do nekvalitetnog obavljanja javnih poslova i samim tim do štete po građane Srbije. U Zakonu o državnoj upravi propisano je da se javna ovlašćenja mogu zakonom poveriti autonomnim pokrajinama, opštinama, gradovima i gradu Beogradu, javnim preduzećima, ustanovama, javnim agencijama i drugim organizacijama¹⁵¹.

Za obavljanje delatnosti od opšteg interesa u određenim oblastima, po sadašnjem zakonodavstvu osnivaju se javna preduzeća i javne ustanove (zakon ih naziva javnim službama).¹⁵² Ustanove se osnivaju za obavljanje delatnosti u oblasti: obrazovanja, nauke, kulture, fizičke kulture, učeničkog i studentskog standard, zdravstvene zaštite, socijalne zaštite, društvene brige o deci, socijalnog osiguranja i zdravstvene zaštite životinja¹⁵³. Ustanove nisu regulisane posebnim zakonom već važe odredbe Zakona o javnim službama koji je donet u prvoj polovini devedesetih godina prošlog veka.

O javnim preduzećima donet je poseban zakona i on propisuje da se osnivaju za obavljanje delatnosti u oblasti: proizvodnje, prenosa i distribucije električne energije; proizvodnje i prerade uglja; istraživanja, proizvodnje, prerade, transporta i distribucije nafte i prirodnog i tečnog gasa; prometa nafte i naftnih derivata; železničkog, poštanskog i vazdušnog saobraćaja; telekomunikacija; izdavanja službenog glasila Republike Srbije; izdavanja udžbenika; upravljanja nuklearnim objektima, korišćenja, upravljanja, zaštite i unapređivanja dobara od opšteg interesa (vode, putevi, mineralne sirovine, šume, plovne reke, jezera, obale, banje, divljač, zaštićena područja), proizvodnja, promet i prevoz naoružanja i vojne opreme, upravljanja otpadom, kao i komunalne delatnosti¹⁵⁴.

Javna ovlašćenja mogu se poveriti i javnim agencijama, o čemu je već bilo reči u delu koji se bavi posebnim organizacijama. Javni fondovi nisu zakonski regulisani u Srbiji iako postoje u uporednoj praksi već dugo, a neke od organizacija u Srbiji nose naziv fond iako im je status i pravni položaj u sistemu javne uprave nejasan¹⁵⁵.

Po ovom predlogu, ovlašćenja u specifičnim oblastima prenose se na organe javne uprave organizovane u javna preduzeća, javne ustanove i javne fondove. Takođe, ostaje mogućnost

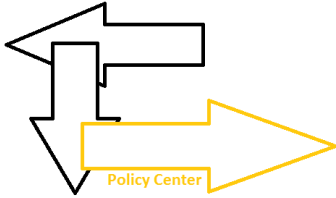
¹⁵¹ Zakon o državnoj upravi, član 4.

¹⁵² Zakon o javnim službama, Službeni glasnik RS broj 42/91 i 71/94.

¹⁵³ Ibid, član 3.

¹⁵⁴ Zakon o javnim preduzećima, Službeni glasnik RS broj 119/2012, 116/2013 - autentično tumačenje i 44/2014 - dr. zakon, član 2.

¹⁵⁵ U ovom radu analizirani su Akcionarski fond, Kompenzacioni fond, Fond za razvoj, Fond za mlade talente i Fond solidarnosti i tretirani su kao posebne organizacije.

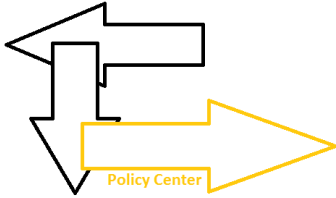

prenosa na pokrajinu, lokalne samouprave i druga pravna i fizička lica. Pored zakonskog uređenja prenosa javnih ovlašćenja, uključujući sve aspekte poput nadležnosti, nadzora, obima prenosa, postupka oduzimanja poverenih ovlašćenja i slično, neophodno je u praksi pojačati kontrolu rada ovih institucija. One deluju kao posebna pravna lica i veoma su slabo povezane sa državnom upravom, uprkos činjenici da su na njih preneti vrlo važna javna ovlašćenja (uključujući i donošenje propisa, rešavanje o upravnim stvarima i slično). Ovakva situacija dovodi do neravnomernog rada i samim tim stavlja u neravnopravan položaj građane Srbije u različitim delovima države. Takođe, procedura za utvrđivanje nepravilnosti i sankcionisanje zloupotrebe ovlašćenja je komplikovana i direktno utiče na kvalitet života i obavljanje svakodnevnih poslova građana Srbije. Imajući javnih ovlašćenja dužni su da obezbede maksimalnu transparentnost svog rada i rezultata, uključujući transparentnost poslovanja, zapošljavanja i druge vrste angažovanja, transparentnost budžeta i finansijskih davanja, transparentnost unutrašnjih propisa, formiranja cena za usluge i raspolaganja imovinom i slično. Rad javnih preduzeća, ustanova i fondova, ali i svih drugih na koje su preneti javna ovlašćenja mora da bude potpuno dostupan kontroli Vlade i nadležnih ministarstava, ali i oceni građana.

Neophodno je preispitati postojeću mrežu ustanova i javnih preduzeća u Srbiji. Većina ovih organizacionih oblika već je na lokalnom nivou, a dobar deo njih tek treba da pređe na pokrajinu ili lokalne samouprave (ili na neke buduće oblike decentralizovanog odlučivanja, što će zavisiti od modela decentralizacije koji Srbija odabere, a što svakako prevazilazi temu ovog rada). Za centralni nivo najveći značaj imaju javna preduzeća koja zbog svog obima i neracionalnog poslovanja proizvode ogromne probleme za ekonomski sistem. Zbog sveukupnog haosa u javnoj upravi, ne postoji jedinstven katalog preduzeća i ustanova niti drugih pravnih i fizičkih lica na koja su preneti javna ovlašćenja što u velikoj meri otežava njihovu kontrolu. Neophodno je formirati takav katalog, ali takođe i zadužiti ministarstva da u svojim oblastima javno objave sve subjekte na koje su preneti javna ovlašćenja. Ova informacija morala bi da bude dostupna na sajtovima ministarstava.

Od postojećih javnih preduzeća mnoga opstaju zbog inercije i bez jasne analize o potrebi njihovog postojanja. Kao i kod organa državne uprave, i ovde treba vrlo rigorozno pristupiti analizi neophodnosti obavljanja delatnosti u formi javnih preduzeća, a ne u okviru nekog od organa državne uprave. Poveravanje javnih ovlašćenja ima smisla samo kada će subjekt bolje i efikasnije obavljati taj posao od organa državne uprave i kada će to doneti uštedu i povećati kvalitet života građanima Srbije¹⁵⁶. Svako preduzeće koje ne ispunjava ove uslove treba ukinuti, a ovlašćenja vratiti nadležnim organima državne uprave. Prilikom ove analize treba prvo odrediti šta su uopšte delatnosti od javnog značaja i da li država preuzima na sebe i poslove za koje ne postoji nikakva potreba da ih ona (a ne privatni subjekti) obavlja.

¹⁵⁶ Sada imamo paradoksalnu situaciju da pojedina javna preduzeća obavljaju i poslove koji evidentno nisu delatnosti od javnog značaja, ili nema osnova da budu prenete u nadležnost tih preduzeća. Tako, na primer, Železnice Srbije obezbeđuju zdravstvenu zaštitu za svoje zaposlene putem posebne ustanove – Zavoda za zdravstvenu zaštitu radnika „Železnice Srbije“, iako je potpuno jasno da nisu osnovane za pružanje usluga zdravstvene zaštite.

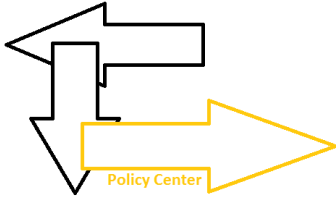
Spisak budućih javnih preduzeća na republičkom nivou mogao bi da izgleda ovako (treba imati u vidu da se ne mogu sva preduzeća odmah ukinuti, već da za neka od njih mora postojati vremenski ograničen plan ukidanja, što uostalom važi i za neke organe državne uprave čije se ukidanje predlaže)¹⁵⁷:

1. JP Elektromreža Srbije;
2. JP Elektroprivreda Srbije;
3. JP Srbijagas;
4. JP Transnafta;
5. JP Srbijavode;
6. JP Srbijašume;
7. JP PTT saobraćaja „Srbija“;
8. JP Službeni glasnik;
9. JP Emisiona tehnika i veze;
10. JP Železnice;
11. JP Putevi Srbije;
12. Telekom Srbije;
13. Državna lutrija Srbije;
14. Aerodrom Nikola Tesla;
15. JP Nacionalni park Tara;
16. JP Nacionalni park Đerdap;
17. JP Nacionalni park Kopaonik;
18. JP Nacionalni park Stara planina;
19. Radio-televizija Srbije.

Ovo praktično znači ukidanje, prebacivanje na pokrajinski nivo ili privatizovanje sledećih javnih preduzeća:

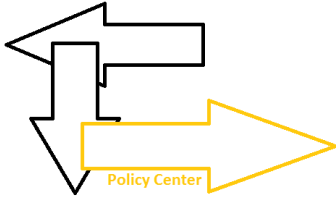
1. JP Zavod za udžbenike – spaja se sa Službenim glasnikom, čime se stvara jedinstveno preduzeća na republičkom nivou koje se bavi izdavaštvom;
2. JP Skijališta Srbije - ovlašćenja prelaze na Ministarstvo privrede;
3. JP Mreža-most – kao javno preduzeće koje deluje na teritoriji Kosova inkorporira se u tamošnji sistem, na osnovu budućih pregovora o normalizaciji odnosa Beograda i Prištine;
4. JP Jugoimport-SDPR - privatizuje se;
5. JP Skloništa Srbije - ovlašćenja prelaze na Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, a u zavisnosti od procesa decentralizacije u budućnosti možda i na lokalne samouprave;

¹⁵⁷ Ovde su pobrojana sva preduzeća koja obavljaju delatnosti od javnog interesa propisane Zakonom o javnim preduzećima, bez obzira što neka od njih ne posluju po propisima o javnim preduzećima, već po propisima o privrednim društvima.

6. JP PEU Resavica – ako je moguće privatizovati ga (ili bar delove), ali sudeći po poslovnim rezultatima i vrlo slaboj isplativosti podzemne eksploatacije uglja, verovatnija opcija je gašenje preduzeća.
7. JP Novinska agencija Tanjug - privatizuje se, u skladu sa odlukom da država ne sme da poseduje medije, osim javnih servisa;
8. Air Serbia – privatizuje se i preostali deo državnog kapitala;
9. NIJP „Panorama“ – isto obrazloženje kao i za Mrežu-most;
10. JP Nacionalni park Šara – isto obrazloženje kao i za Mrežu-most i NIJP Panoramu;
11. JP Nuklearni objekti Srbije - ovlašćenja prelaze na Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine – Upravu za zaštitu životne sredine;
12. Dipos - ovlašćenja prelaze na Kancelariju za imovinu Republike Srbije;
13. JP Koridori Srbije - ovlašćenja prelaze na JP Putevi Srbije. Ova dva preduzeća već su otpočela proces stapanja;
14. Radio Jugoslavija - privatizuje se, u skladu sa odlukom da država ne sme da poseduje medije, osim javnih servisa;
15. Jugoslovenski pregled - privatizuje se, u skladu sa odlukom da država ne sme da poseduje medije, osim javnih servisa;
16. Prosvetni pregled - spaja se sa Službenim glasnikom;
17. JP Nacionalni park Fruška gora – ovlašćenja se prebacuju na AP Vojvodinu.

Privatizacija je moguća (delimična ili potpuna) i u još nekim slučajevima koji su ovde ostavljeni kao javna preduzeća, pre svega u slučaju Telekoma Srbije, Elektroprivrede Srbije i Aerodroma Nikola Tesla. Štaviše, aktuelna vlada ima u planu privatizaciju Telekoma i neku vrstu partnerstva sa privatnim investitorom u Aerodromu Nikola Tesla. Protiv te namere je deo stručne i političke javnosti. Autor je odlučio da ova dva preduzeća ostavi na spisku JP, ali uz napomenu da je njihova privatizacija vrlo realna i moguća.

4. Nezavisna tela

Nezavisna tela su posebni organi uprave koji obavljaju kontrolnu ili regulatornu funkciju. Ovi organi ne pripadaju državnoj upravi i nisu deo izvršne vlasti, ali obavljaju upravne poslove. Njih osniva i nadzor nad njihovim radom vrši Narodna skupština kao najviše zakonodavno telo. Ne postoji zakon koji na jedinstven način reguliše pravni položaj ovih tela i ona često u praksi izazivaju ne malu konfuziju kada treba definisati kojoj grani vlasti pripadaju ili koji propisi se na njih odnose. Ne postoji ni jedinstvena praksa nazivanja ovog oblika javne uprave (različiti propisi zovu ih nezavisna i regulatorna tela, tela koje bira skupština, regulatorni organi i slično) niti praksa imenovanja svakog od pojedinačnih organa. Tako u pravnom sistemu danas, pored Ustavnog suda Srbije, Narodne banke Srbije ili Zaštitnika građana imamo i poverenike, savete, veća, komisije, agencije i institucije.

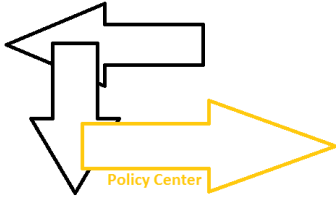
Pored jedinstvenog pravnog regulisanja ovih tela (donošenjem Zakona o nezavisnim telima) neophodno je jasno razgraničiti njihov položaj u odnosu na državnu upravu. Nezavisnost od drugih grana vlasti, a posebno od izvršne, predstavlja suštinu postojanja ovih institucije. One kontrolišu postupke izvršne vlasti i služe kao moćno sredstvo nadzora nad njenim radom. Za obezbeđivanje garancija nezavisnosti, pored zakonski propisanih postupaka izbora i razrešenja u Narodnoj skupštini, neophodno je novim zakonskim propisom garantovati finansijsku nezavisnost i samostalnost u pravljenju budžeta. Za ova tela važi isto kao i za organe državne uprave – njihovo osnivanje ili ukidanje mora biti pažljivo i detaljno obrazloženo u predlogu zakona kojim se osnivaju (ili ukidaju). Zaposleni (ne i izabrani funkcioneri) u ovim telima, sa druge strane, treba da rade po istom pravnom režimu kao i svi drugi u organima javne uprave¹⁵⁸.

Kada je u pitanju imenovanje ovih institucija i tu treba biti pažljiv koliko je moguće kako sami nazivi ne bi stvarali dodatnu konfuziju (slično kao i u drugim organima javne uprave). Ipak, ovde je neophodno ostaviti veći stepen diskrecije zakonodavca (već su neka od tela i ustavna kategorija i ne mogu im se menjati nazivi), ali uz značajno ograničenje da ne mogu nositi nazive organa državne uprave osim komisija (dakle, ne mogu se zvati službe, kancelarije, agencije, direkcije, zavodi ili uprave). To u postojećem stanju stvari iziskuje promenu naziva samo onih nezavisnih tela koji imaju reč agencija u sebi.

Po ovom predlogu postojala bi sledeća nezavisna tela:

1. Ustavni sud Srbije;
2. Zaštitnik građana;
3. Poverenik za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti;
4. Poverenik za zaštitu ravnopravnosti;
5. Državna revizorska institucija;
6. Visoki savet sudstva;
7. Državno veće tužilaca;

¹⁵⁸ O tome više u delu koji se bavi javnim službenicima

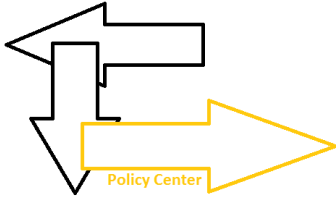

8. Republička izborna komisija;
9. Komisija za zaštitu konkurencije;
10. Komisija za hartije od vrednosti;
11. Komisija za zaštitu prava u postupcima javnih nabavki;
12. Narodna banka Srbije;
13. Regulatorno telo za energetiku (sadašnja Agencija za energetiku);
14. Regulatorno telo za poštanske usluge, elektronske komunikacije i medije (telo nastalo spajanjem Republičke agencije za elektronske komunikacije i poštanske usluge i Regulatornog tela za elektronske medije);
15. Telo za borbu protiv korupcije (telo nastalo spajanjem Agencije za borbu protiv korupcije i Saveta za borbu protiv korupcije);
16. Nacionalni prosvetni savet;
17. Nacionalni savet za visoko obrazovanje;
18. Nacionalni savet za kulturu;
19. Fiskalni savet;
20. Socijalno-ekonomski savet.

Od postojećih nezavisnih tela gase se Regulatorno telo za elektronske medije i Republička agencija za elektronske komunikacije i poštanske usluge (od njih nastaje Regulatorno telo za poštanske usluge, elektronske komunikacije i medije). Takođe, prestaju da rade Savet za borbu protiv korupcije o Agencija za borbu protiv korupcije (od njih nastaje Regulatorno telo za borbu protiv korupcije). Prestaje i formalno sa radom Komisija za ispitivanje odgovornosti za zaštitu ljudskih prava (i inače je trebalo da prestane da radi istekom važenja Zakona o utvrđivanju odgovornosti za kršenje ljudskih prava¹⁵⁹).

Savete kao nezavisna tela ne treba mešati sa savetodavnim telima koje Vlada ima pravo da osniva. Vladini saveti su privremenog karaktera i ne zahtevaju nikakvu administraciju koja bi ih podržavala. To su najčešće grupe stručnjaka koji se sastaju s vremena na vreme i savetuju predsednika vlade ili druge članove vlade o javnim politikama ili unapređenju pojedinih oblasti društvenog života.

¹⁵⁹ Zakon o odgovornosti za kršenje ljudskih prava, Službeni glasnik RS broj 58/2003.

5. Javni službenici

Javni službenici su svi zaposleni u organima državne uprave, službama Predsednika Republike, Narodne skupštine i pravosudnih organa, nezavisnim telima, javnim preduzećima, javnim fondovima, javnim ustanovama, pokrajinskim organima i jedinicama lokalne samouprave, kao i drugim imaojcima javnih ovlašćenja. Položaj javnih službenika danas nije definisan jedinstveno i oni podležu različitim pravnim režimima kada je u pitanju njihov status ili radno-pravni odnosi. Veliki deo pobrojanih institucija ne primenjuje nikakav poseban pravni režim, već Zakon o radu. Svi pobrojani oblici organizovanja imaju zajedničku karakteristiku – država preko njih organizuje obavljanje javnog posla, tj. omogućava građanima da ostvare svoja prava, ispune obaveze ili zaštite svoje interese. Ne postoji opravdanje zašto bi položaj zaposlenih u ovim institucijama bio različito regulisan.

Javni službenici, zbog svog posla, ali i zbog nekih od načela koja važe za javnu upravu, moraju da imaju delimično drugačije regulisan radno-pravni status od drugih zaposlenih. Načela profesionalnosti, depolitizacije i napredovanja u skladu sa zaslugama (merit-sistem) uslovljavaju specifičan pravni režim i posebna pravila koja nisu primerena zaposlenima u privatnim preduzećima (ili u preduzećima u javnom vlasništvu, ali koja ne obavljaju funkcije javne uprave). Posebnosti radno-pravnog režima ogledaju se pre svega u zabrani političkog delovanja, jasno definisanim principima za napredovanje, pravilima za ocenjivanje, sistemu nagrada i kazni, platnim razredima, potpunoj transparentnosti i zakonski regulisanoj obavezi stručnog usavršavanja. Zbog osetljivosti javne uprave, zaposleni imaju na raspolaganju i posebnu zakonsku zaštitu od nepravednog otkaza (pre svega od politički zasnovanog otkaza) kroz propisanu žalbenu proceduru.

Sadašnji pravni režim za zaposlene u javnoj upravi propisan je u nekoliko zakona i u velikom broju podzakonskih akata koji međusobno često nisu usklađeni ili neopravdano različito regulišu istu materiju. Osnovni zakoni su Zakon o državnim službenicima¹⁶⁰, Zakon o radnim odnosima u državnim organima¹⁶¹, Zakon o platama državnih službenika i nameštenika¹⁶², Zakon o određivanju maksimalnog broja zaposlenih u republičkoj administraciji¹⁶³ i Zakon o određivanju maksimalnog broja zaposlenih u lokalnoj administraciji¹⁶⁴. Ovi zakoni u velikom delu se ne odnose na javna preduzeća, javne ustanove ili javne fondove, a za brojne organizacije ne zna se tačno kom organizacionom

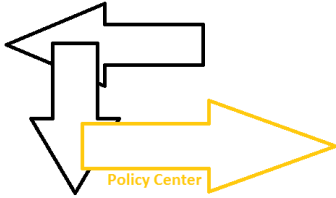
¹⁶⁰ Zakon o državnim službenicima, Službeni glasnik RS broj 79/05, 81/05, 83/05, 64/07, 67/07, 116/08, 104/09 i 99/2014.

¹⁶¹ Zakon o radnim odnosima u državnim organima, Službeni glasnik RS broj 48/91, 66/91, 44/98 - dr. zakon, 49/99 - dr. zakon, 34/2001 - dr. zakon, 39/2002, 49/2005 - odluka USRS i 79/2005 - dr. zakon.

¹⁶² Zakon o platama državnih službenika i nameštenika, Službeni glasnik RS broj 62/06, 63/06, 115/06, 101/07, 99/10, 108/13 i 99/2014.

¹⁶³ Zakon o određivanju maksimalnog broja zaposlenih u republičkoj administraciji, Službeni glasnik RS broj 104/2009.

¹⁶⁴ Zakon o određivanju maksimalnog broja zaposlenih u lokalnoj administraciji, Službeni glasnik RS broj 104/2009.

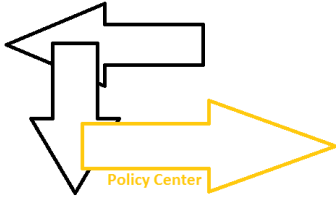
obliku pripadaju, pa samim tim ni da li podležu pod nadležnost ovih zakona¹⁶⁵. Haotična situacija dodatno je usložnjena slabom primenom zakona i neadekvatnim nadzorom, ali i izostankom kazni za nepoštovanje zakona. Česta je praksa da organizacija ili jedinica lokalne samouprave sama bira šta spada u njene zaposlene i sama prijavljuje njihov broj, tako da su moguće zloupotrebe koje niko ne kontroliše niti sankcioniše. Umesto postojećih zakona, treba doneti jedan koji na jedinstven način reguliše prava i obaveze zaposlenih u svim delovima javne uprave. Tako bi se izbegla paradoksalna situacija koja danas postoji da, na primer, lekari ili nastavnici ne prolaze proceduru konkursa i da njihovo zapošljavanje u velikoj meri zavisi od dobre volje uprave (što je izvor ogromne korupcije u ovim ustanovama).

Sadašnji radno-pravni režim karakterišu i posebne odredbe za službenike i sa druge strane za nameštenike koji podležu opštem Zakonu o radu¹⁶⁶. Veliki broj ljudi angažuje se na ugovor o delu i na određeno vreme upravo da bi se izbegao Zakon o državnim službenicima i da bi se primenio Zakon o radu. Kriterijumi za odabir po kom zakonu će se neko zaposliti su često volontaristički i zavise od volje rukovodilaca. Ovakva situacija dovodi zaposlene u javnoj upravi u neravnopravan položaj i bitno utiče na ostvarivanje principa dobre uprave, uključujući i profesionalnost i depolitizaciju. Jedan od razloga je i neopravdano težak postupak otkaza ugovor o radu na osnovu Zakona o državnim službenicima. Zaposleni u javnoj upravi s razlogom su zaštićeniji kroz propisan žalbeni postupak, ali nema nikakvog opravdanja da za njih važe drugačiji uslovi otkaza ugovora nego za zaposlene u privatnom sektoru. Neophodno je novim zakonskim rešenjima izjednačiti ove dve vrste zaposlenih kada je u pitanju otkaz ugovora o radu i ostaviti samo žalbeni postupak koji bi dodatno zaštitio javne službenike. U okviru žalbenog postupka, posebna pažnja mora biti posvećena zaštiti od političkih otkaza kao najvećoj opasnosti za profesionalizam javne uprave.

Umesto na efikasnu upravu i kvalitetno obavljanje javnog posla, naglasak se prečesto stavlja na mehanički broj zaposlenih. Iako je važno da uprava bude racionalizovana, tj. da ne predstavlja veći teret za građane i privredu nego što je to neophodno, insistiranje na otpuštanju može dovesti do linearnog smanjivanja broja zaposlenih u svim institucijama što će imati dalekosežne negativne posledice na rad cele države. Nema sumnje da postoje organi javne uprave u kojima postoji manjak, a ne višak zaposlenih, a poseban problem je što fale čitavi obrazovni profili i zaposleni koji poseduju veštine primerene modernom obavljanju posla javne uprave (uključujući, na primer, pravljanje programskih budžeta, implementaciju pravnih tekovina EU u naše zakonodavstvo, kontrolu bezbednosti hrane, migracionu politiku i slično). I kod viška zaposlenih, neopravdano se isto tretiraju svi koji rade u upravi, iako je jasno da postoji značajan deo zaposlenih koji svoj posao ne obavljaju na odgovarajući način, koji su predmet krivičnih postupaka ili koji obavljaju izmišljene poslove do kojih su došli političkim vezama ili koruptivnim radnjama. Rešenje za

¹⁶⁵ Ako se pogleda spisak institucija na sajtu Uprave za trezor kojima je ograničeno zapošljavanje novih ljudi jasno je da tu nema ogromnog broja organa i organizacija, pa čak ni onih koji su nesporno organi državne uprave. Kriterijum za ovakav odabir nije jasan.

¹⁶⁶ Nameštenici obavljaju prateće tehničko-administrativne poslove u organu uprave.

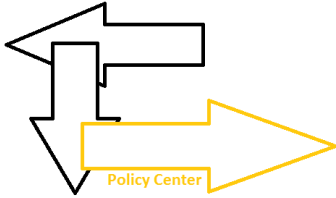

racionalizaciju nije ni u linearnom otpuštanju niti u čekanju da zaposleni odu u penziju, već u postavljanju sistema koji će omogućiti da se zaposle sposobni, a otpuste oni koji ne znaju ili neće da rade.

Ključ za unapređenje rada javnih službenika, ali i za reformu cele javne uprave svakako je jačanje sadašnje Službe za upravljanje kadrovima, koja bi trebalo da postane Služba za ljudske resurse (telo Vlade u organizacionom smislu). Služba treba da preuzime mnogo veću odgovornost u oblasti zapošljavanja, sprovođenja konkursa, ocenjivanja, stručne pomoći i stručnog usavršavanja službenika. U nadležnosti Službe bi bio nadzor nad svim javnim konkursima, nad sistematizacijama i unutrašnjim procedurama koje regulišu rad i ponašanje državnih službenika. Predstavnici Službe učestvovali bi u komisijama za zapošljavanje, davali bi stručne savete, pomagali kod razvoja sistema nagrada i kazni, a posebno bi bili zaduženi za stručno usavršavanje, bilo da se ono izvodi preko u budućnosti osnovane posebne ustanove za stručno usavršavanje javnih službenika ili kroz decentralizovan sistem u kom bi taj posao obavljale postojeće visokoškolske ustanove (licencirani programi na fakultetima za javnu upravu). Služba mora u svom radu da primenjuje najmodernije standarde upravljanja ljudskim resursima, da ima samostalnost u radu i da obezbedi poštovanje principa profesionalnosti i depolitizacije u javnoj upravi. Služba bi bila direktno nadležna za službenike u državnoj upravi (tela Vlade, ministarstva, organi u sastavu ministarstva, posebne organizacije i stručne službe okruga), ali bi kod stručnog usavršavanja i kod savetodavne pomoći njen rad mogao da se proširi i na celu javnu upravu.

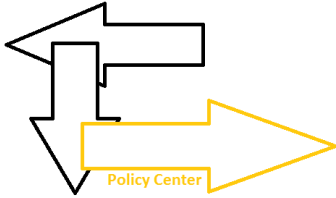
Ocenjivanje službenika danas je svedeno na formu. Pošto od ocena zavisi napredovanje, one se daju mehanički i uglavnom su sve "ističe se" i "naročito se ističe". Ocene služe isključivo kao formalni uslov za napredovanje nakon ispunjenja vremenskog uslova, dok je druga svrha potpuno zanemarena, a posebno uočavanje nedostataka u radu zaposlenih i njihovo otklanjanje i podsticanje zaposlenih da se usavršavaju i napreduju. Mehaničko davanje ocena i nepoštovanje postojećih propisa koji regulišu vrlo detaljno ceo postupak ocenjivanja dovode i do potpune zaštice državnih službenika, tj. do nemogućnosti da im se otkáže ugovor o radu u slučajevima kada ne rade ili loše obavljaju svoj posao. Potpuna implementacija zakonskih i podzakonskih akata koji regulišu sistem ocenjivanja treba da bude jedan od osnovnih zadataka ojačane Službe za ljudske resurse. Sa druge strane, Vlada Srbije i nadležna ministarstva moraju početi s praksom kažnjavanja rukovodilaca koji ocene daju mehanički i ne poštuju propisane procedure. Od velike pomoći će biti i uspostavljanje potpune transparentnosti ocenjivanja javnih službenika, pre svega kroz obavezu objavljivanja prosečnih i pojedinačnih ocena u svim organima uprave, javnost razgovora za posao kada se biraju rukovodioci organa, javno dostupan registar zaposlenih u javnoj upravi sa svim primanjima, napredovanjima i kaznama i slično.

Da bi se postigla veća fleksibilnost i obnovila kadrovski javna uprava, neophodno je ukinuti interno tržište rada i kategoriju neraspoređenih lica u javnoj upravi. Ove odredbe neopravdano ograničavaju pronalaženje najboljih ljudi za rad u upravi i nameću organima uprave obavezu da nove zaposlene pronalaze pre svega među neraspoređenim kadrovima

Policy Center - Centar za praktičnu politiku

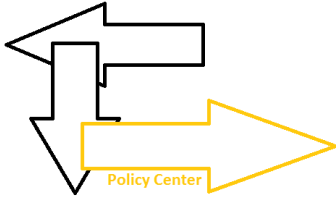
(vrlo često to su osobe koje nemaju potrebna znanja i veštine za obavljanje poslova državne uprave). Javni konkursi za svako službeničko mesto moraju biti potpuno otvoreni i dostupni na jednak način svim građanima Srbije koji ispunjavaju uslove propisane sistematizacijom radnih mesta u tom organu. Uslove za zapošljavanje na visoke službeničke funkcije treba pooštriti i na taj način smanjiti mogućnost zapošljavanja nekvalifikovanih, pre svega partijskih kadrova. Treba uvesti i javnost intervjua za najviše službeničke pozicije (pomoćnici ministara, direktori organa uprave i njihovi pomoćnici, direktori ustanova i javnih preduzeća itd). Već postojeće planove za uspostavljanje jedinstvenih platnih razreda za celu javnu upravu treba realizovati bez ikakvih izuzetaka, uz ostavljanje prostora za nagrađivanje i kažnjavanje unutar platnih razreda.

6. Sažetak preporuka

Organizacija državne uprave

- Doneti zakon koji na jedinstven način reguliše državnu upravu koju čine ministarstva, organi uprave u sastavu ministarstva, tela vlade, stručne službe upravnih okruga i posebne organizacije.
- Uspostaviti pravila za osnivanje i ukidanje organa državne uprave koja sadrže jasne kriterijume i analizu neophodnosti osnivanja, analizu troškova i analizu efekata na kvalitet života građana Srbije. Jasno odrediti pravni status, delokrug rada, nadzor i izveštavanje svih organa državne uprave. Za osnivanje novih tela (naročito posebnih organizacija) propisati obavezu Vlade da uz predlog zakona podnese posebno obrazloženje koje bi obuhvatilo gore pomenute analize, uz pozitivna mišljenja organa koji se bavi regulatornom reformom (Služba za zakonodavstvo i javne politike) i Ministarstva finansija.
- Napraviti katalog organa državne uprave i obezbediti potpunu transparentnost, uključujući budžete, plaćanja, broj zaposlenih, odluke itd.
- Vlada je dužna da obrazloži razloge za promenu ministarstava, njihovo osnivanje, spajanje ili ukidanje uz javnu raspravu sa stručnom i zainteresovanom javnošću.
- Ukinuti funkcije državnih sekretara. Sektorima unutar ministarstva upravljaju pomoćnici ministra, a organima u sastavu direktori koji imaju isti položaj kao pomoćnici. Ministar bira svog zamenika među pomoćnicima ministra.
- Unutar ministarstva, izuzev organa uprave u sastavu, osnivaju se kabinet ministra, sekretarijat i sektori. Propisati da su organi u sastavu ministarstva uprave i direkcije (izuzetak je Ministarstvo odbrane). Organi u sastavu ministarstva nemaju status pravnog lica.
- Tela vlade su službe ili kancelarije i one stiču položaj organa državne uprave. Njihov položaj, nadležnosti, promenu statusa i nadzor nad njima treba propisati Zakonom o Vladi i Zakonom o državnoj upravi. Pored ovih tela, Vlada ima i kabinet predsednika Vlade i sekretarijat. Tela vlade nemaju status pravnog lica.
- Posebne organizacije odrediti kao jedine organe državne uprave koji imaju svojstvo pravnog lica. Mogu biti zavodi, agencije, organizacije za obavezno socijalno osiguranje (republički fondovi) ili komisije, a samo izuzetno mogu

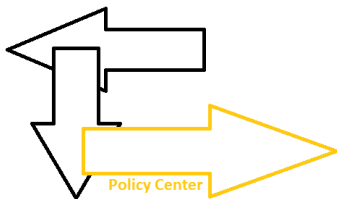
Policy Center - Centar za praktičnu politiku

se nazvati i drugačije. Osnivaju se isključivo zakonom i podležu nadzoru resornog ministarstva.

- Javnim agencijama treba ukinuti sadašnji status koji se graniči sa nezavisnim telima i uspostaviti jasnu kontrolu i nadzor ministarstava nad ovim telima. Agencije treba svrstati u posebne organizacije, a isto važi i za organizacije obaveznog socijalnog osiguranja.
- Propisati jasna pravila za nadzor posebnih organizacija uz ukidanje nadzornih i upravnih odbora. Uz nadzor propisati i obavezu resornog ministarstva da u određenim vremenskim rokovima radi evaluaciju neophodnosti posebne organizacije (procena da li se posao obavlja efikasno i delotvorno ili treba promeniti pravnu formu organizovanja).
- Umesto postojećih 36 organa u sastavu ministarstva, treba formirati 24. Umesto današnjih 60 posebnih organizacija (uključujući javne agencije) treba zadržati (ili formirati) 21.

Imaoci javnih ovlašćenja

- Doneti zakon koji bi propisao postupak prenosa javnih ovlašćenja, nadzor nad vršenjem javnih ovlašćenja, obaveze imalaca i postupak sankcionisanja nepravilnosti i oduzimanja javnih ovlašćenja.
- Zakonom bi takođe bili propisani oblici organizovanja uprave za obavljanje pojedinih delatnosti od javnog značaja kakvi su javna preduzeća, javne ustanove i javni fondovi.
- Propisati obavezu definisanja upravnih poslova koji se prenose pravnim i fizičkim licima i test neophodnosti, efikasnosti i finansijske isplativosti delegiranja ovlašćenja. Slično kao i kod organa državne uprave, Vlada bi imala obavezu da u vidu posebnog aneksa uz predlog zakona podnese ove analize i pozitivna mišljenja Službe za zakonodavstvo i javne politike i Ministarstva finansija.
- Pojačati nadzor nad radom i rezultatima imalaca javnih ovlašćenja. Uvesti zakonsku odgovornost vršilaca nadzora za propuste u radu nadziranih subjekata. Obavezati resorna ministarstva da u redovnim vremenskim rokovima vrše kontrolu neophodnosti i efikasnosti daljeg delegiranja javnih ovlašćenja za svakog subjekta.
- Obezbediti transparentnost poslovanja imalaca javnih ovlašćenja, uključujući budžete, sve prihode i rashode, zapošljavanje, poslovne odluke i slično.

Policy Center - Centar za praktičnu politiku

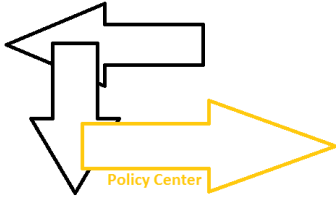
- Izvršiti suštinske i dubinske reforme rada svih imalaca javnih ovlašćenja, što uključuje razmatranje mreže postojećih ustanova, način finansiranja (prelazak na projektno finansiranje gde god je to moguće), eventualnu decentralizaciju pojedinih poslova i kao najvažnije – reformu poslovanja javnih preduzeća uz nove sistematizacije, racionalizaciju zaposlenih i ukidanje njihove sadašnje socijalne funkcije. Od postojećih 36 javnih preduzeća na republičkom nivou, treba ostaviti njih 19.
- Preispitati sadašnje imaoce javnih ovlašćenja i uraditi analizu njihovog poslovanja. Napraviti registar imalaca javnih ovlašćenja koji će biti javno dostupan, zajedno sa izveštajima koji podnose nadzornim organima i evaluacionim izveštajima organa koji vrše nadzor.

Nezavisna tela

- Doneti krovni zakon koji bi na jedinstven način regulisao položaj nezavisnih tela u okviru javne uprave, njihova ovlašćenja, saradnju sa drugim organima, garancije nezavisnosti (uključujući samostalnost u pravljenju budžeta) i slično. Jasno odvojiti ovaj pravni oblik od državne uprave i izvršne vlasti. Od postojeća 23 nezavisna tela, treba zadržati 20.

Javni službenici

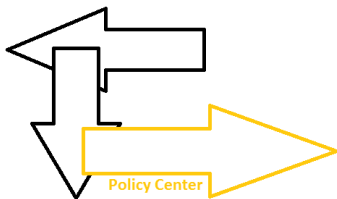
- Doneti Zakon o javnim službenicima koji bi objedinio postojeće zakone koji se bave tom materijom. Zakon bi obuhvatio sve zaposlene u javnoj službi, dakle pored državnih službenika i zaposlene u pokrajini, lokalnim samoupravama, javnim preduzećima, ustanovama i fondovima i svim drugim subjektima na koje su preneti javna ovlašćenja.
- Novim zakonom izjednačiti u što većoj meri položaj javnih službenika i zaposlenih na koje se primenjuje Zakon o radu, posebno postupak otkaza ugovora o radu (uz neophodne modifikacije zbog zaštite službenika od politički motivisanog progona). Ukinuti status neraspoređenih službenika, interno tržište rada i interne konkurse.
- Uvesti strože kriterijume za visoke službeničke položaje kako bi se obezbedila prohodnost stručnjacima i ljudima sa odgovarajućim znanjem i iskustvom i kako bi se smanjilo partijsko zapošljavanje.
- Realizovati platne razrede za celu javnu upravu bez izuzetaka, uz ostavljanje primerenog prostora za nagrađivanje i kažnjavanje unutar razreda.
- Obezbediti punu transparentnost kada je u pitanju politika zapošljavanja i napredovanja u organima javne uprave. Uvesti obavezu javnog objavljivanja

Policy Center - Centar za praktičnu politiku

rezultata redovnih i vanrednih evaluacija zaposlenih i napraviti registar svih javnih službenika sa biografijama.

- Ojačati Službu za ljudske resurse Vlade Srbije da bi u potpunosti mogla da preuzme posao jačanja administrativnih kapaciteta, javne konkurse za zapošljavanje, ocenjivanje zaposlenih i stručno usavršavanje. Služba posebnu pažnju mora da posveti stručnoj pomoći svim organima uprave da naprave unutrašnje uređenje i sistematizaciju radnih mesta koja je osnov za dobro upravljanje ljudskim resursima.
- Služba za ljudske resurse mora preuzeti odgovornost za ceo proces stručnog usavršavanja javnih službenika, izbor modela (formiranje posebne ustanove ili poveravanje ovih poslova postojećim visokoškolskim ustanovama), praćenje potreba i unapređenje tehničkih i drugih veština u skladu sa zahtevima vremena. Služba svoje rezultate rada mora redovno da prezentuje javnosti kroz izveštaje i analize.

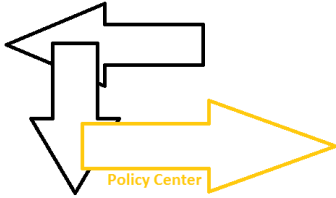

Anex I

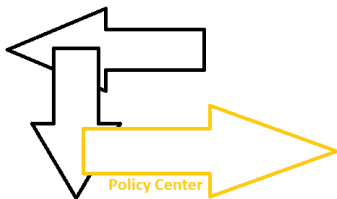
Zakoni koje treba izmeniti, ukinuti ili doneti

U oblasti organizacije i uređenja javne uprave neophodno je izmeniti ili ukinuti sledeće zakone:

1. Zakon o vladi, Službeni glasnik RS broj 55/2005, 71/2005 - ispr., 101/2007, 65/2008, 16/2011, 68/2012 - odluka US, 72/2012, 7/2014 - odluka US i 44/2014.
2. Zakon o ministarstvima, Službeni glasnik RS broj 44/2014.
3. Zakon o državnoj upravi, Službeni glasnik RS broj 79/05, 101/07, 95/2010 i 99/2014.
4. Zakon o državnim službenicima, Službeni glasnik RS broj 79/05, 81/05, 83/05, 64/07, 67/07, 116/08, 104/09 i 99/2014.
5. Zakon o platama državnih službenika i nameštenika, Službeni glasnik RS broj 62/06, 63/06, 115/06, 101/07, 99/10, 108/13 i 99/2014.
6. Zakon o određivanju maksimalnog broja zaposlenih u republičkoj administraciji, Službeni glasnik RS broj 104/2009.
7. Zakon o određivanju maksimalnog broja zaposlenih u lokalnoj administraciji, Službeni glasnik RS broj 104/2009.
8. Zakon o radnim odnosima u državnim organima, Službeni glasnik RS broj 48/91, 66/91, 44/98 - dr. zakon, 49/99 - dr. zakon, 34/2001 - dr. zakon, 39/2002, 49/2005 - odluka USRS i 79/2005 - dr. zakon.
9. Zakon o javnim službama, Službeni glasnik RS broj 42/91 i 71/94.
10. Zakon o javnim agencijama, Službeni glasnik RS broj 18/2005.
11. Zakon o javnim preduzećima, Službeni glasnik RS broj 119/2012, 116/2013 - autentično tumačenje i 44/2014 - dr. zakon.
12. Zakon o upravnoj inspekciji, Službeni glasnik RS broj 87/2011.
13. Zakon o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama, Službeni glasnik RS broj 73/2010.
14. Zakon o transportu opasnog tereta, Službeni glasnik RS broj 88/2010.
15. Zakon o železnici, Službeni glasnik RS broj 45/2013.
16. Zakon o vazdušnom saobraćaju, Službeni glasnik RS broj 73/10 i 57/11.
17. Zakon o zdravstvenoj zaštiti, Službeni glasnik RS broj 107/2005, 72/2009 - dr. zakon, 88/2010, 99/2010, 57/2011, 119/2012, 45/2013 - dr. zakon i 93/2014.
18. Zakon o javnim nabavkama, Službeni glasnik RS broj 124/2012.
19. Zakon o robnim rezervama, Službeni glasnik RS broj 104/2013.
20. Zakon o duvanu, Službeni glasnik RS broj 101/2005, 90/2007, 95/2010 i 36/2011.
21. Zakon o slobodnim zonama, Službeni glasnik RS broj 62/2006.
22. Zakon o bezbednosti i zdravlju na radu, Službeni glasnik RS broj 101/2005.
23. Zakon o odbrani, Službeni glasnik RS broj 116/2007, 88/2009, 88/2009 - dr. zakon, 104/2009 - dr. zakon i 10/2015.
24. Zakon o VBA i VOA, Službeni glasnik RS broj 88/2009 i 17/2013.

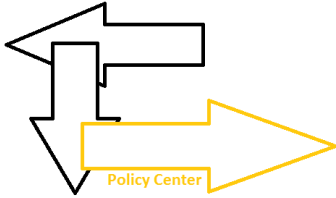
25. Zakon o upravljanju migracijama, Službeni glasnik RS broj 107/2012.
26. Zakon o azilu, Službeni glasnik RS broj 109/2007.
27. Zakon o oduzimanju imovine proistekle iz krivičnog dela, Službeni glasnik RS broj 32/2013.
28. Zakon o vraćanju oduzete imovine i obeštećenju, Službeni glasnik RS broj 72/2011, 108/2013 i 142/2014.
29. Zakon o elektronskim medijima, Službeni glasnik RS broj 83/2014.
30. Zakon o elektronskim komunikacijama, Službeni glasnik RS broj 44/2010 i 62/2014.
31. Zakon o socijalnom stanovanju, Službeni glasnik RS broj 72/2009.
32. Zakon o privatizaciji, Službeni glasnik RS broj 83/2014.
33. Zakon o agenciji za privatizaciju, Službeni glasnik RS broj 38/2001, 135/2004, 30/2010 i 115/2014.
34. Zakon o agenciji za licenciranje stečajnih upravnika, Službeni glasnik RS broj 84/2004 i 104/2009.
35. Zakon o javnim skijalištima, Službeni glasnik RS broj 46/2006.
36. Zakon o agenciji za borbu protiv korupcije, Službeni glasnik RS broj 97/2008, 53/2010 i 66/2011.
37. Zakon o agenciji za osiguranje i finansiranje izvoza, Službeni glasnik RS broj 61/2005.
38. Zakon o spoljnotrgovinskom poslovanju, Službeni glasnik RS broj 36/2009, 36/2011 i 88/2011.
39. Zakon o zaštiti od jonizujućih zračenja i nuklearnoj sigurnosti, Službeni glasnik RS broj 36/09 i 93/12.
40. Zakon o mirnom rešavanju radnih sporova, Službeni glasnik RS broj 125/2004 i 104/2009.
41. Zakon o fondu za razvoj Republike Srbije, Službeni glasnik RS broj 36/2009, 88/2010, 119/2012 i 5/2015.
42. Zakon o regionalnom razvoju, Službeni glasnik RS broj 51/2009 i 30/2010.
43. Zakon o bezbednosti saobraćaja na putevima, Službeni glasnik RS broj 41/2009, 53/2010 i 101/2011.
44. Zakon o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, Službeni glasnik RS broj 72/2009, 52/2011 i 55/2013.
45. Zakon o udžbenicima i drugim nastavnim sredstvima, Službeni glasnik RS broj 72/2009.
46. Zakon o zaštiti prirode, Službeni glasnik RS broj 36/2009, 88/2010 i 91/2010.
47. Zakon o socijalnoj zaštiti, Službeni glasnik RS broj 24/2011.
48. Zakon o sportu, Službeni glasnik RS broj 24/2011 i 99/2011.
49. Zakon o sprečavanju dopinga u sportu, Službeni glasnik RS broj 111/2014.
50. Zakon o zavodu za proučavanje kulturnog razvitka, Službeni glasnik RS broj 18/67.
51. Zakon o zapošljavanju i osiguranju za slučaj nezaposlenosti, Službeni glasnik RS broj 36/2009 i 88/2010.
52. Zakon o radu, Službeni glasnik RS broj 24/2005, 61/2005, 54/2009, 32/2013 i 75/2014.

53. Zakon o centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja, Službeni glasnik RS broj 30/10, 44/14 - dr. zakon i 116/14.
54. Zakon o nacionalnoj korporaciji za osiguranje stambenih kredita, Službeni glasnik RS broj 55/2004.
55. Zakon o pravu na besplatne akcije i novčanu naknadu koju građani ostvaruju u postupku privatizacije, Službeni glasnik RS broj 123/2007, 30/2010 i 115/2014.
56. Zakon o javnim skladištima za poljoprivredne proizvode, Službeni glasnik RS broj 41/2009.
57. Zakon o bezbednosti hrane, Službeni glasnik RS broj 41/2009.
58. Zakon o programu zaštite učesnika u krivičnom postupku, Službeni glasnik RS broj 85/2005.
59. Zakon o hidrološkoj i meteorološkoj delatnosti, Službeni glasnik RS broj 88/2010.
60. Zakon o Republičkom seizmološkom zavodu, Službeni glasnik RS broj 71/94.
61. Zakon o rudarstvu i geološkoj delatnosti, Službeni glasnik RS broj 88/2011.

Novi zakoni koje je potrebno doneti:

1. Zakon o državnoj upravi - na jedinstven način reguliše sve organe državne uprave uključujući tela vlade, stručne službe okruga i posebne organizacije – zavode, agencije, komisije, organizacije za obavezno socijalno osiguranje i druge (zamenjuje Zakon o državnoj upravi i Zakon o javnim agencijama);
2. Zakon o javnim službenicima - reguliše položaj javnih službenika i zamenjuje postojeće zakone: Zakon o državnim službenicima, Zakon o određivanju maksimalnog broja zaposlenih u republičkoj administraciji, Zakon o određivanju maksimalnog broja zaposlenih u lokalnoj administraciji, Zakon o radnim odnosima u državnim organima i Zakon o platama državnih službenika i nameštenika.
3. Zakon o javnim poslovima - reguliše prenos javnih ovlašćenja na pravna i fizička lica na jedinstven način i organizacione oblike javne uprave – javna preduzeća, javne fondove i javne ustanove (zamenjuje Zakon o javnim službama i Zakon o javnim preduzećima);
4. Zakon o nezavisnim telima – reguliše pravni položaj nezavisnih tela kao posebnog oblika vršenja upravnih poslova (do sada potpuno neregulisana materija).

Anex II

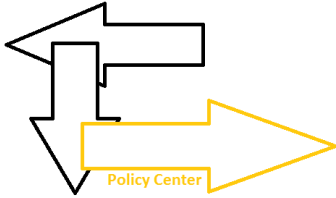
Organi uprave koji se ukidaju

Ministarstva i organi uprave u sastavu ministarstva koji se ukidaju:

1. Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave
2. Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
3. Upravni inspektorat
4. Uprava za saradnju sa crkvama i verskim zajednicama
5. Direkcija za upravljanje oduzetom imovinom
6. Inspektorat odbrane
7. Vojnoobaveštajna agencija
8. Univerzitet odbrane
9. Uprava za odnose s javnošću MO
10. Uprava za vojno zdravstvo
11. Uprava za šume
12. Uprava za poljoprivredno zemljište
13. Uprava za zaštitu bilja
14. Direkcija za vode
15. Direkcija za nacionalne referentne laboratorije
16. Uprava za duvan
17. Uprava za slobodne zone
18. Direkcija za mere i dragocene metale
19. Uprava za brzi odgovor
20. Uprava za utvrđivanje sposobnosti brodova za plovidbu
21. Uprava za transport opasnog tereta
22. Uprava za bezbednost i zdravlje na radu
23. Inspektorat rada

Posebne organizacije i službe vlade koje se ukidaju:

1. Kancelarija za KiM
2. Kancelarija za ljudska i manjinska prava
3. Kancelarija za pomoć i obnovu poplavljenih područja
4. Koordinaciono telo za jug Srbije
5. Kancelarija za koordinacione poslove u pregovaračkom procesu sa privremenim institucijama samouprave u Prištini
6. Komisija za nestala lica Vlade Republike Srbije
7. Centar za istraživanje udesa i ozbiljnih nesreća
8. Komesarijat za izbeglice i migracije
9. Seizmološki zavod
10. Zavod za sport i medicine sporta
11. Zavod za vrednovanje kvaliteta obrazovanja i vaspitanja

12. Republički zavod za socijalnu zaštitu
13. Zavod za socijalno osiguranje
14. Zavod za zaštitu prirode Srbije
15. Zavod za proučavanje kulturnog razvitka
16. Direkcija za železnice
17. Direkcija za robne rezerve
18. Građevinska direkcija Srbije
19. Direkcija za građevinski inženjering
20. Direkcija za izgradnju i razvoj Kolubarskog okruga
21. Republički sekretarijat za javne politike
22. Centar za medijaciju
23. Centar za razminiranje
24. Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja
25. Agencija za mirno rešavanje radnih sporova
26. Direktorat civilnog vazduhoplovstva
27. Fond za socijalno osiguranje vojnih osiguranika
28. Fond za razvoj
29. Fond za mlade talente
30. Fond solidarnosti
31. Kompenzacioni fond
32. Akcionarski fond
33. Nacionalna korporacija za osiguranje stambenih kredita
34. Nacionalna služba za zapošljavanje

Agencije koje se ukidaju

1. Agencija za zaštitu od jonizujućeg zračenja i nuklearnu sigurnost
2. Agencija za stanovanje
3. Agencija za regionalni razvoj
4. Agencija za bezbednost saobraćaja
5. Agencija za upravljanje lukama
6. Agencija za strana ulaganja i promociju izvoza
7. Agencija za privatizaciju
8. Agencija za licenciranje stečajnih upravnika
9. Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza
10. Anti-doping agencija
11. Agencija za akreditaciju zdravstvenih ustanova
12. Agencija za restituciju